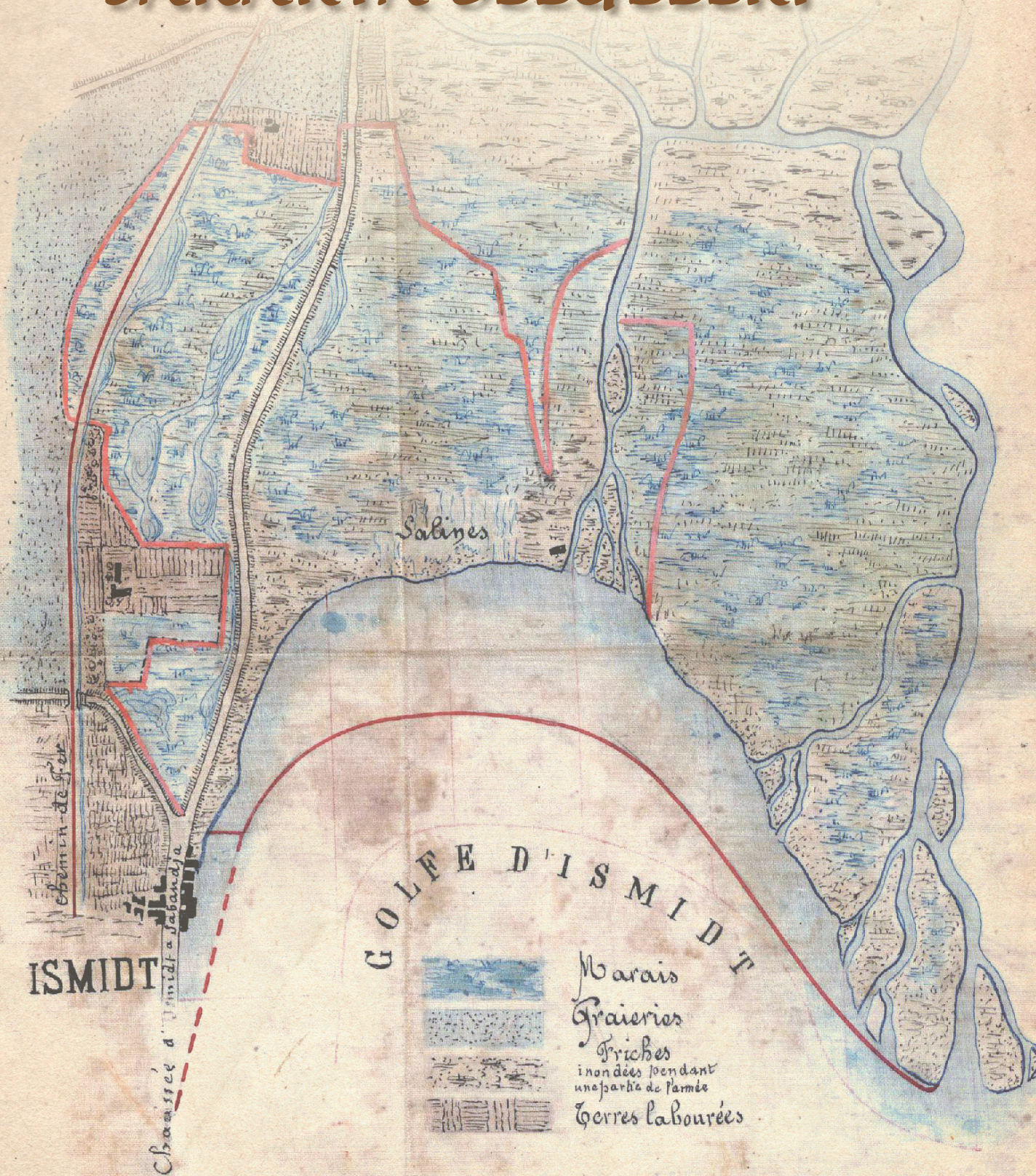

OSMANLI'DA SOSYOEKONOMİK HAYATTA SAKARYA BELGELERİ

Bu proje Sakarya Büyükşehir Belediyesi ile Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası ortaklığında MARKA Doęu Marmara Kalkınma Ajansı desteği ile hazırlanmıştır.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi'ndeki Sakarya ile ilgili belgeler, Osmanlı Arşiv Uzmanı Nurullah Nehir rehberliğinde taranarak içinden 40 tanesi seçilerek ve belge orijinaleri transkripsiyonları ile sunulmaktadır.

1.

BOA, C.NF, 12 / 89

Sakarya Nehri'nin Sapanca Gölü ile İzmit Körfezi'ne bağlanması için saha araştırması yapan mühendise gereken ödemenin yapılması hakkında, Sadrazam Koca Ragıb Paşa'nın emri.

19 Ağustos 1759

[Sadeleştirme]

[Sadaret'è],

Bu kulları mühendislik uzmanı olduğu için Sakarya Nehri'nin Sapanca Gölü ile İzmit Körfezi'ne bağlanması için saha araştırmasıyla ve proje hazırlamakla görevlendirilmişti. Yanımda bulunan 10 yardımcım ile 20 gün boyunca saha araştırması yapılmış ve çalışmalar tamalanmıştır. Ancak harcırahımız ile hazırlanacak planın masrafları henüz ödenmemiştir. Bu iki kalem için toplam 195 kuruş yeterli olacaktır. Arz olunur.

[imza] Mühendis Benaki

[Sadrazam Koca Ragıb Paşa'dan],

Defterdar Efendi konuyu incelesin ve bilgi versin.

[Defterdar'dan Sadrazam'a],

Dilekçe sahibi, Sakarya Nehri'nin Sapanca Gölü ile İzmit Körfezi'ne bağlanması için saha araştırması ve proje hazırlanmasıyla görevlendirilmişti. Kendisi yanındaki adamlarıyla birlikte 20 gün bölgeyi incelemiş ve araştırmalarını tamamlayarak proje emirler beklenmektedir.

hazırlama aşamasına gelmiştir. Kendisine harcırah ve diğer masraflar için hazineден 195 kuruş ödenmesi uygundur. Bu konuda vereceğiniz

[Sadrazam Koca Ragıb Paşa'dan],

Gereken ödeme yapılınsın.

19 Ağustos 1759

[Transkripsiyon]

[Sadaret'è],

Devletlü saadetlü sultanım hazretleri sağ olsun,

Bu kullarının fenn-i hendesede maharetim olmak takribiyle Nehr-i Sakarya'nın Bahire-i Sabancı'ya ve bahire-i merkumenin dahi İznikmid deryasına iltihak ve cerayarı için müceddeden olmak üzere ihtiyar olunan mevaziin mesahına ve keyfiyeti gereği kesbi muayene olmak için bu kulları tayin olunmağla mutemed olan on nefer kimesneler ile hizmet-i merkume için yirmi nefer ol havalide geşt ü güzâr ve hizmet-i mezbure ile pezira-yı hitam olub lakin bu kullarına ve mutemed olanlara harcırah ita olunmamağla yüz altmış be kuruş masrufum olub ve huzur-ı aliye arz olunmak için inşaallah-ı hakim resim dahi yirmi beş kuruş masarıfa muhtac olmağla mercudur ki min haysi'l-mecmu yüz doksan kuruş hazine-i amireden ... babında ferman devletlü saadetlü sultanım hazretlerindir.

[imza] Bende Benaki

[Sadrazam'dan],

İzzetlü defterdar efendi mucebince telhis eyleyesi deyü buyuruldu.

[Defterdar'dan Sadrazam'a],

Arz-ı bendeleridir ki

Nehr-i Sakarya'nın bahire-i Sabancı'ya ve bahire-i mezburenin dahi İznikmid Halici'ne iltihak ve insibabı için suyun mecra ve mesyeli olmak üzere ihtiyar ve istisvap olunan mevaziin mesaha ve muayenesi için sahib-i arzuhalin fenn-i hendesede maharetine binaen tayin ve irsal olunmağla maiyyetinde olan on nefer kimesneler ile hizmet-i merkume için ol havalide yirmi gün geşt ü güzârı esasında yüz altmış beş kuruş masrufu ve huzura arz için yapacağı resim dahi yirmi beş kuruş masrafa muhtac olmağla mukaddem hin-i azimetinde kendüye harcırah dahi verilmemeğin mukaddem ol tarafda esna-i geşt ü güzârında olan masarîf-i mezkuresiyle bu defa yapacağı resmin masarîf-i için iktiza eden ceman yüz doksan kuruşun canib-i miriden itasını istida ve mucebince telhis olunmak için ferman-ı alileri sudur etmekle sadır olan ferman-ı alileri mucebince meblağ-ı mezbur yüz doksan kuruşun tezkeresi verilmek babında ferman devletlü saadetlü sultanım hazretlerindir.

[Sadrazam'dan],

Telhis mucebince tezkeresi yazıla.

Fi 25 Z [Zilhicce] sene [1]172 [19 Ağustos 1759]

2.

BOA, HAT, 1524 / 6 - 18

Sakarya Nehri'de ulaşım ve nakliye yapılabilmesi için gereken çalışmaların yapılması hakkında, Padişah II. Mahmud'un emri.

9 Aralık 1813

[Sadeleştirme]

[Sadrazam'dan Padişah katına],

Aziz Paşa bundan önce Sakarya Nehri'nin Sapanca Gölü'ne akıtılması konusu ile nehir güzergahındaki dağ, ova, kasaba ve köylerin tersane ve İstanbul için yapacağı katkılarını inceleyeceğini bildirmişti. Bu kapsamda kendisinin yanında olan mühendisler Ahmed Efendi ile Mehmed Efendi bu nehrin kaynağından başlayarak Sapanca Gölü'ne kadar incelemelerde bulunmuşlardır. İnceleme sonucunda Sakarya Nehri'nin düzenlenmesiyle Ankara, Ayaş ve Haymana Ovası'ndan, Eskişehir tarafından ve güzergah üzerindeki kazalardan her türlü gıda ile kerestenin sallarla İzmith'e nakl edilebileceği ortaya çıkmıştır. Bu amaçla nehrin düzenlenmesi için 150 bin kuruş masraf yapılması gerekecektir. Ne kadar masraf yapılırsa yapılsa yapılırsın bir iki yıl içinde İstanbul'a gelecek keresteden alınacak vergiler bunu karşılamaya yetecektir. Adı geçen mühendislerin hazırladığı inceleme raporundan anlaşılacağı üzere nehrin nakliyyede kullanılması bir çok faydalar getirecektir. Bahsi geçen rapor ile diğer evrak bilgilerinize sunulmuştur. Bu konuda vereceğiniz emirler beklenmektedir.

[Padişah II. Mahmud'dan],

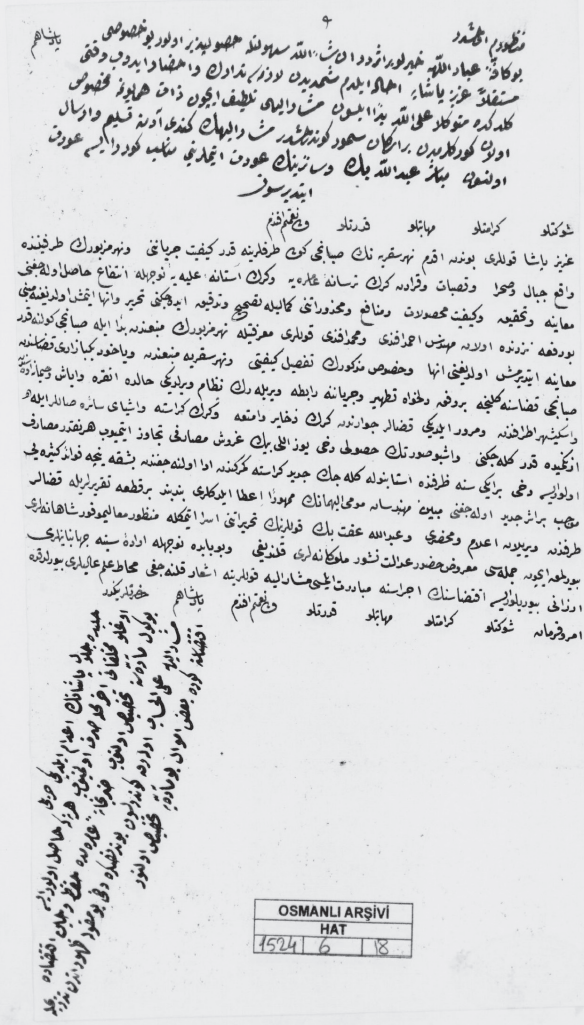
Belgeleri inceledim. Bu herkes için faydalı bir eser olacaktır. İnşallah hızlıca gerçekleşir. Bu konuda Aziz Paşa tek yetkilidir. Şimdiden işe koyulsun ve hazırlıklarını tamamlasın. Kendisini ödüllendirmek isterim. Şahsi kürklerinden birisi ona takdim edilsin. Müsadere ile hazineye geçen para bu işe aktarılsın.

9 Aralık 1813

[Transkripsiyon]

[Sadrazam'dan Padişah katına],

Şevketlü kerametlü mehabetlü kudretlü veli-nimetim efendim,

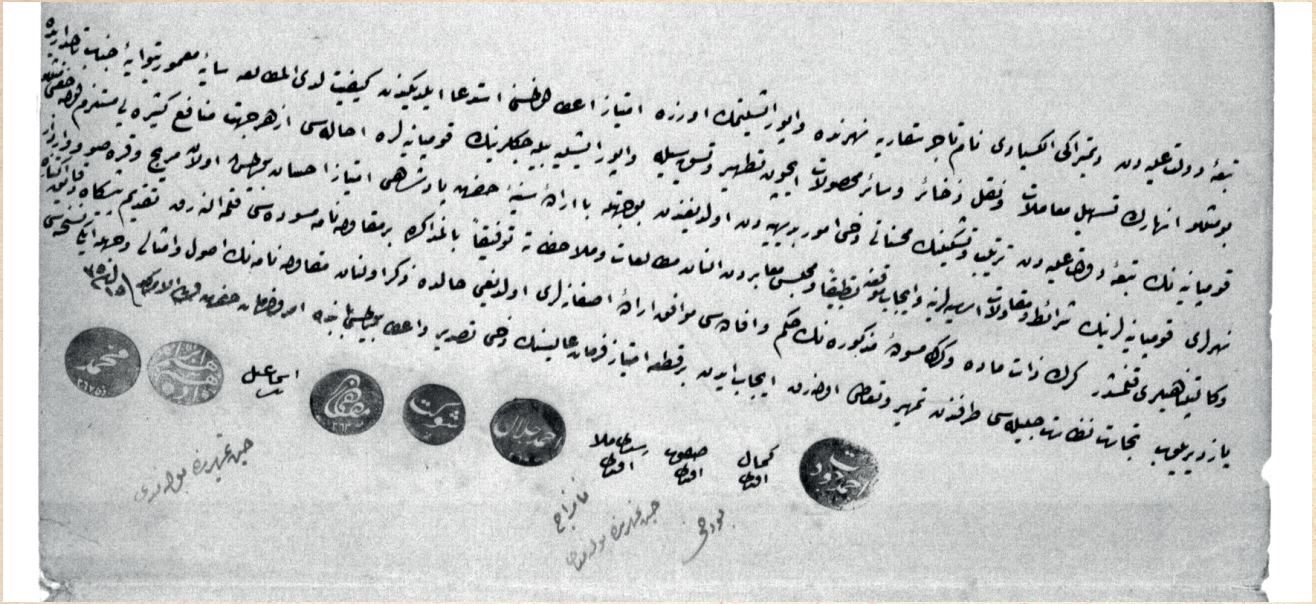

Aziz Paşa kulları bundan akdem Nehri-i Sakarya'nın Sabancı Gölü taraflarına kadar keyfiyet-i cereyanı ve nehr-i mezburun tarafeyninde vaki cibal ve sahra ve kasabat ve kuradan gerek tersane-i amireye ve gerek Asitane-i aliyyeye ne vechile intifa hasil olacağını muayene ve tahkik ve keyfiyet-i mahsulat ve menafi ve mahduratını kemaliyle tashih ve tedkik edeceğini tahrir ve inha etmiş olduna mebni bu defa nezdinde olan mühendis Ahmed Efendi ve Mehmed Efendi kulları marifetiyle nehr-i mezburun menbaından beda ile Sabancı Gölü'ne kadar muayene etdirilmiş olduğunu inha ve husus-ı mezkurun tahsil-i keyfiyeti ve Nehri-i Sakarya'ya menbaından ve yahud Beğpazarı Kazası'ndan Sabancı Kazası'na gelince ber-vefk-i dilhağ tathir ve cereyanına rabta verilerek nizam verildiği halde Ankara ve Ayaş ve Haymana Ovası'ndan ve Eskişehir tarafından ve mürur eylediği kazalar civarından gerek zehayir ve emtia ve gerek kereste ve eşyayı saire salları ile İznikmid'e kadar geleceğini ve işbu suretin hususlû dahi yüz elli bin kuruş masarufı tecavüz etmeyüb her ne kadar masaruf olur ise dahi bir iki, sene zarfında İstanbul'a gelecek cedid kereste gümrüğünden eda olunacağından başka nice fevaid-i kesireyi mucib bir eser-i cedid olacağını mübeyyin mühendisan-ı muma ileyhimanın mehuren ita eyledikleri bend bir kıta tahrir ile kazalar tarafından verilen ilam mahzarı ve Abdullah İffet Bey kullarının tahriratını isra etmekle manzur-ı meali-mevfur-ı şahaneleri buyurulmak için cümlesi maruz-ı huzur-ı adalet-nüşur-ı mülukaneleri kıldığı ve bu babda ne vechile irade-i seniyye-i cihanbanileri erzani buyurulur ise iktzasının icrasına mübaderet eylemesi müşarün ileyh kullarına işar kılınacağı muhat-ı ilm-i alileri buyuruldukda emr ü ferman şevketlü kerametlü mehabetlü kudretlü veli-nimetim efendim padişahım hazretlerindir.

[Padişah II. Mahmud'dan],

Manzurum olmuştur, bu kaffe-i ibadullaha hayırlı bir eserdir, inşallah suhuletle husul-pezir olur, bu hususu müstakilen Aziz Paşa'ya havale eyledim, şimdiden lazımesi tedarik ve ihzar edüb vakti geldikde mütevekkilen alallah beda eyleyüb müşarün ileyhi taltif için zat-ı hümayunuma mahsus olan kürklerinden bir erkan samur gönderilmiştir müşarün ileyhin kendi adına teslim ve irsal olunsun, mübaşir Abdullah Bey ve sairinen avdet etmelerini münasib görür ise avdet ettirsin, Halep'de Celal Paşa'nın idam eylediği Sırbılı oğlu muhalefatı aher mahalle sarf olunmayub her ne ki hasıl olunur ise bu göl maddesine tahsis olunub darbhane-i amiremde hifz ve hin-i inkiyazında müşarün ileyhe ale'l-hesab olarak gönderilsin, bundan sonra dahi bu makule zuhuratdan tervicle iktzasına göre bazı emval bu makdeye tahsis olunur.

Fi 15 Zilhicce 1228 [9 Aralık 1813]

3.
BOA, İ.DH, 432 / 28587 – 2

Sakarya Nehri'nde vapur işletmek üzere yerli bir şirkete imtiyaz verilmesinin uygun olacağı hakkında, Meclis-i Tanzimat'tan Sadaret'e gönderilen yazı.
18 Mayıs 1859

[Sadeleştirme]

[Meclis-i Tanzimat'tan Sadaret'e],

Osmanlı vatandaşı Dimitraki Aleksiyadi Sakarya Nehri'nde vapur işletmek üzere imtiyaz verilmesini talep etmiştir. Konu incelenmiş ve nehirlerde vapur işletilmesinin çok faydalı olduğu anlaşılmıştır. İmtiyaz talep eden şirket yerli bir şirkettir. Daha önce Meriç, Karasu ve Vardar nehirleri için verilen imtiyaz gibi aynı esaslarla bu şirkete de imtiyaz verilmesi uygun olacaktır. Bu imtiyaz için hazırlanan sözleşme metni ekte bilgilerinize sunulmuştur. Uygun gördüğünüz takdirde Ticaret Bakanlığı'na gereken emirler verilecektir.

18 Mayıs 1859

[mühürler] [Meclis-i Tanzimat üyelerine ait 6 adet mühür]

[Transkripsiyon]

[Meclis-i Tanzimat'tan Sadaret'e],

Tebaa-i Devleti aliyyeden Dimitraki Aleksiyadi nam tacir Sakarya Nehrinde vapur işletmek üzere imtiyaz ita olunmasını istid'a edildiğinden keyfiyet lede'l-mütalaa saye-i mamuriyet-vaye-i cenab-ı tacidaride bu misillü enharın teshil-i muamelat ve nakl-i zehair ve sair mahsulat için tathir ve tesviyesiyle vapur işleyebileceklerinin kumpanyalara ihalesi ez-her cihet menafi-i kesiresi müstelzim olacağı misillü kumpanyanın Teba-i Devlet-i Aliye'den tertib ve teşkilinin muhasenatı dahi umur-ı bedihiyeden olduğundan olduğundan bu cihetle ba irade-i seniyye hazret-i padişahi imtiyaz ihsan buyrulmuş olan Meriç ve Karasu ve Vardar Nehirleri Kumpanyalarının şerait ve mukavelat-ı esasiyelerine ve icab-ı mevkiine tatbiken ve meclis-i meabirden alınan mütalaat ve mülahazata tevfikân bil-müzakere bir mukavelename müsveddesini kaleme alınarak takdim-i pişgah-ı dekaik-i iktinah-vekalet-penahileri kılınmıştır. Gerek zat-ı madde ve gerek müsvedde-i mezkurenin hükmü ve ifadesi muvafık-ı irade-i asafaneleri olduğu halde zikr olunan mukavelenamenin usul ve emsali veçhile iki nüshası yazdırılıp Ticaret Nezaret Celilesi tarafından temhir ve teati olunarak icab eden bir kıt'a imtiyaz ferman-ı alisinin dahi tasdir ve ita buyrulmasını babında emr-ü ferman hazret-i veliyyül emrindir.

Fi 15 [Şevval] sene [12]75 [18 Mayıs 1859]

[mühürler] [Meclis-i Tanzimat üyelerine ait 6 adet mühür]

عظمتی وقت حضرتی
مجلس عالی تنظیماتہ قلم الوہاب فطوریہ جیرالو ایچوہ مفوقیہ باربروصہ و تقسیم قنناہ مضبطہ مائتدہ سنبانہ اولدینین وجہہ تیغہ دولت علیہ رہہ ریشترک انکساری
نام تاج سقاہ نہر نہ واپور ایشولک اوزرہ امتیاز اعطہ اولنن استھا ایشہ وسایہ معویہ تیاریہ جناب جلا ندریک بویشلر انزلارک تسہیل معاملت و نقل زخایر
وساہ محضولہ ایچوہ نظیر دستور سید واپور ایشولک بید جکدنیک قویمانیک احکامس ازہر جوتہ ضاقی موجب کورنہ اولدینین قارہ سیریدونہ شرایط اساسیہ
قلم انساہ مقابلہ نامرک اصول و انشا و جہہ ایچنیشہ باز دریلوب تجارہ نظیر جلیس طرفہ قیرو تعلق اولنہ رضہ اجاب ایہہ بیظمہ شاکلیک نظیر و اعطہ
تیکر قلمسہ ارج اولبابہ ہرہ وجہہ اردو زبانہ حضرت ملکات متعلیہ دستفردہ جو رہلور ایچہ ایا کورہ حکمت اولنہ جنہ بیایدہ تکرہ متاوری شریفہ ایہہ قلمی وقت
۱۲۷۵ھ

م
۱۲۷۵ھ

مردودہ جارا کورہ
ہدیہ براتی نوز اولدوہ استونکرہ نیمی سدرینا قیوہ اولدوہ مردودہ نظیر سید اولدوہ
حضرت پادشاهی بودندہ و مقلدک مائتدہ کورک تکرہ و ایستادہ بودلنن و جہہ
قیوہ و نقلی اولدوہ اجاب ایچہ بیظمہ شاکلیک نظیر و اعطہ ایچہ
دستفردہ بودندہ اردو زبانہ سنبانہ جناب ملکات متعلیہ بیظمہ اولدوہ
اولدوہ قلمی قیوہ سربا ایستیلور اعادہ قلمہ اولنہ ادیبہ اولدوہ
حضرت قلمسہ ارج اولبابہ

۱۰.DH 432/28587

3

4. BOA, İ.DH, 432 / 28587 – 3

Sakarya Nehri'nde vapur işletmek üzere yerli bir şirkete imtiyaz verilebileceği hakkında, Padişah Abdülmecid'in emri. 25 Mayıs 1859

[Sadeleştirme]

[Sadaret'ten Padişah katına],
Meclis-i Tanzimat'tan gelen yazıda Osmanlı vatandaşı olan Dimitraki Aleksiyadi'ye Sakarya Nehri'nde vapur işletmek üzere imtiyaz verilmesi tavsiye edilmektedir. Her açıdan faydalı olacak bu girişimle ilgili evrak ekte bilgilerinize sunulmuştur. Vereceğiniz emirler beklenmektedir. 24 Mayıs 1859

[Mabeyn-i Hümayun'dan Sadaret'e],
Göndermiş olduğunuz yazı ile diğer evrak Padişahımız tarafından incelenmiştir. Kendileri talep edilen hususa izin vermişlerdir. Gereğiniz yapınız. 25 Mayıs 1859

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten Padişah katına],
Atufetlü efendim hazretleri,
Meclis-i Ali-i Tanzimat'dan kaleme alınub manzur-ı ali buyurulmak için melfufuyla beraber arz ve takdim kılınan mazbata mealinden müsteban olduğu vechile tebea-i devlet-i aliyyeden Dimitraki Aleksiyadi nam tacir Sakarya Nehri'nde vapur işletmek üzere imtiyaz ita olunmasını istida etmiş ve saye-i mamuriyet-vaye-i cenab-ı cihandaride bu misillü enhar teshil-i muamelat ve nakl-i zehayir ve sair mahsulat için tathir ve tesviyesiyle vapur işleyebileceklerinden kumpanyalara ihalesi ez-her cihet menafii mucib görünmüş olduğundan kararlaştırılan şerait-i esasiyeyi mübeyyin kaleme alınan mukavelenamenin usul ve emsali vechile iki nüshası yazdırılıub Ticaret Nezrat-i Celilesi tarafından temhir ve teati olunarak icab eden bir kıta ferman-ı alinin tasdir ve itası tezekkür kılınmış ise de ol babda her ne vechile emr ü ferman-ı hazret-i mülukane müteallik ve şeref-sudr buyurulur ise ona göre hareket olunacağı beyanıyla tezkere-i senaveri terkimine ibtidar kılındı efendim. Fi 21 L [Şevval] sene [12]75 [24 Mayıs 1859]

[Mabeyn-i Hümayun'dan Sadaret'e],
Maruz-ı çaker-i keminelidir ki,
Hame-pıra-yı tevkir olan işbu tezkere-i samiye-i sadaret-penahileriyle evrak-ı maruza manzur ve meali-mevfur-ı hazret-i padişahi buyurulmuş ve mukavelename-i mezkurun tezekkür ve istizan buyurulduğu vechile temhir ve teati olunarak icab eden bir kıta ferman-ı alinin tasdir ve itası müteallik ve şeref-sudur buyurulan emr ü irade-i seniyye-i cenab-ı mülukane mukteza-yı münifinden olarak evrak-ı merkume yine savb-ı sami-i asafilere iade kılınış olmağla ol babda emr ü ferman hazret-i veliyyü'l-emrindir. Fi 22 L [Şevval] sene [12]75 [25 Mayıs 1859]

نافیہ نزاریتہ جلد سہ

صباحی کونک بر جدولت دیم ازید کور قریب اجراسی صفحہ رندسی ریزت تنظیم انکس اولدیندی لایحه سعت اکلان
مطرحہ انکس جانبہ بینی مفسنی عطفونو احمد رفیق اوق حنفدی جتکندہ وقوعولادہ استعا اوزرینہ بالاسنبدانہ شغلہ
دسترسدودہ جو بدوہ ارام سبتہ صباہ یاک رهن اوقای علیسنده بوکندہ اوقای سبکجه مذکور لایحه نه برانہ اولد تنظیم
و اکلان قریب انکس نقضانہ هتہ جو بدوہ سیتق تذکره

44

5.

BOA, A.MKT.MHM, 271 / 54

Sapanca Gölü ile İzmit Körfezi'nin birbirine bağlanması projesinin bir an önce tamamlanması hakkında, Sadaret'ten Bayındırlık Bakanlığı'na gönderilen yazı.

29 Temmuz 1863

[Sadeleştirme]

[Sadaret'ten],

Bayındırlık Bakanlığı'na,

Sapanca Gölü'nün bir kanalla İzmit Körfezi'ne bağlanması hakkında görevli mühendisin hazırlayacağı projenin bir an evvel bitirilmesi gerekmektedir. Konuyla alakadar olan Anadolu Müfettişi Ahmet Refik Efendi de çalışmasının tamamlanmasını istemişlerdir. Bu konuda çıkan Padişah emri gereği projenin tamamlanarak takdim edilmesi için gereğini yapınız.

29 Temmuz 1863

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten],

Nafia Nezareti Celilesine,

Sabancı [Sapanca] Gölünün bir cedvel küşadiyla İzmit Körfezine icrası hakkında mühendis Rinzek (?) tanzim etmekte olduğu layihanın sü-rat-i ikmalî Anadolu Canib-i Yemini Müfettişi atüfetlü Ahmet Refik Efendi Hazretleri Canibinden vukubulan iş'ar üzerine bi'l-istizan müteaallik ve şerefsudur buyrulan İrade-i Seniyye-i Cenab-ı padişahi iktiza-yı alisinden bulunmuş olmağla mezkur layihanın bir an evvel tanzim ve ik-mali esbabının istihsaline himmet buyurmaları siyakında tezkere

Fi 12 Safer sene 1280 [29 Temmuz 1863]

امور قلم نفاذ جید سنہ

ہوالینت
ازمید قلم نفاذ کا تہ قرہ صورت محض بر لجاہ انشا اونسی مندی تقسیم افطہ ورقہ نفاذ صوبہ قلم نفاذ ارسالی قلم نفاذ اور قلم صورت صورت نفاذ
ایجابیک افادہ بر علی سبقت نکلہ

41

6.

BOA, A.MKT.MHM, 272 / 62

Karasu'da bir liman inşa edilmesi gerektiği hakkında, Sadaret'ten Bayındırlık Bakanlığı'na gönderilen yazı.
10 Ağustos 1863

[Sadeleştirme]

[Sadaret'ten],

Bayındırlık Bakanlığı'na;

İzmit bölgesindeki Karasu'da bir liman inşa edilmesi talep edilmektedir. Bu konuda verilen dilekçe ile ilgili evrak ekte gönderilmiştir. Konuyu inceleyerek gereğini yapınız.

10 Ağustos 1863

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten],

Umur-ı Nafia Nezaret-i Celilesi'ne,

İzmid havalisinde kain Karasu nam mahalde bir liman inşa olunmasını müsted'i takdim olunan varaka leffen savb-ı kullarına irsal kılınmış olmağla suret-i istid'aya nazaran icabının ifade buyrulması siyakında tezkere

Fi 24 Safer sene 1280 [10 Ağustos 1863]

احمد رفيع افندي حقيزاده ^{بالتفصيل} نافع ملكه نفعه ^{چشمه}

اناطولينك اورته قولم بونك جاده سنك جنانجه ديه كيوه قدر اولاره دت ساعتك معي مرور ماهه ايله زياده بوزلس اوييله اكر حقيزاده
مرور ملكه اوله مديفنده بشفه جيلو نه نفعه كيمي بلك هوره قضا دض و قوعولديفنه اطراف قرا اها بيسنك بخارنده كوند نه كونه كورنلك ايدركه
دوسم سئاده سفاربه مويونك قضا بيلد كيوه اوه سنك زراعه ابورنكي خيلى معي صوايخن فالديفنه بنا با موجه زراعتك و طوت مويونك برفه
طوبويه ايبا بيلد اوله اها بيسنك نزيديت ووت و مهورى ابا بيلك اشكاله قنوق طوبوه مذكورن براه اوله تنظيم و اناسى لازم ديه كورنوه
مقدما واقع اوله اشعار عطفونك و جيلد كيوه واقفصار قضا خيلى اها بيسى طريفك اناسنه حاصل اوله موه منافع و محسانه درك ايله
جانا ايشلك عهه اروز و خواهن ايدرك قولم حقيف منعدر عفا لدر ديك زره اكرى بنت و قرا بديشهر و قازم و كوركلر ايله مويونك
كويونك اوجره و قمر بويونك ايكير غوسه بويونك و بديك و بيهه قبا اير بويونك اتموه و اوله لازم استرا اوله ايجون و قوعولم مويونك
جذبه قازمونه اوله اوزره اسباب و انشخص معروفه ده اويونك غوسه مقدارى ايجونك خيلى مقدر مكن بوشنه اوييله
مبلغ زبونك مرفعه طوبوه مذكورك هان اناسى ايجون بروم اوله مهندس باد يانونك كنه كوند بديك و زوى اوله شمشى عهده
رضى اغا بيلد ايجى نر نكلو عيبرك و اريسه دم اويونك بار و نك اهرال اقسا بديك افا ده سنه ذر ماه سابقك بديك بديك
و خيلى نوز و سى ايم قوما و رود ايم خيلى بديك اوله مالى معلوم قوعولم اوله موه اويونك لى الوصه منظور سو كور جناب تاجه دى
بويونك اير بويونك قوعولم اير بويونك و عكابه عطفونك بديك بوزون و موافقه حال و موه اوله موه نوز عالا حقيف و نفعه و اصل بديك
نقد و موطونه اوشن سوزا سئفلا ده شمشى عهده سنك استعلام مقدار اير اعمى خيلى امور نافه و اوله مذكور ايله ازيه ديه
هولده سى كوستيلا بار و نر نسويه و اعها ايديركلك جيه نفعه ره جيلد بديك هولده و اشعار قنوق اوله قضاى در اير بديك
تمايزه اوله اوزره بعد بديك و نفعه ملك ايفاي موزم همه مويونك همت بويونك سئفك بار ايم بديك ايوستق مخلصى موزم

7.
BOA, A.MKT.MHM, 272 / 64
Sapanca ve geyve arasındaki yolun tamir edilmesi için Sadaret'ten Bayındırlık Bakanlığı'na ve Maliye Bakanlığı'na gönderilen yazı.
10 Ağustos 1863

[Sadeleştirme]

[Sadaret'ten],
Ahmet Vefik Efendi'ye, Bayındırlık Bakanlığı'na ve Maliye Bakanlığı'na,
Sapanca'dan Geyve'ye kadar olan yolun zamanla bozulmuş olmasıyla çoğu kısmında ulaşım imkanı zorlaşmıştır. Bu durum hayvan telefâtına ve bir çok kazaya sebep olmaktadır. Bu yüzden bölgeden yapılan ticaret azalmıştır. Bu nedenle bu yolun bir an önce tamir edilmesi ve ulaşım uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Daha önce bildirildiği üzere Geyve ve Akhisar halkı tamirat çalışmalarına gönüllü olarak katılmayı taahhüt etmişlerdir. Hatta göüllülerin isimleri kaydedilmiştir. Bunlar alet ve devatlarını da kendileri tedarik edecekler. Oluşacak diğer masraflar da ahali tarafından karşılanacaktır. Tamiratın hemen başlatılması için Bursa'da bulunan mühendisin oraya gönderilmesi gerektiği daha önce tarafınıza bildirilmişti. Çalışmalar sırasında kullanılacak barut ve diğer malzemeler de Harbiye Bakanlığı tarafından temin edilecektir. Bir an önce çalışmaları başlatınız.

10 Ağustos 1863

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten],

Ahmet Vefik Efendi Hazretlerine ve bittasarruf Nafia ve Maliye Nezareti Celilelerine,
Anadolu'nun orta kolu büyük caddesinin Sapanca'dan Geyve'ye kadar olan dört saatlik mahalli mürur-ı zaman ile ziyade bozulmuş olmasıyla ekser mahallinden mürur mümkün olamadığından başka hayvan telefâtı gibi pek çok kaza dahi vuku bulduğundan etraf kura ahalsinin ticaretleri günden güne görünmekte idüğüne ve mevsim-i şita'da sakarya suyu'nun feyezaniyla Geyve Ovasının ziraate elverişli hayli mahalli su içinde kaldığına binaen pamuk ziraatinin ve dut mahsulünün derece-i matlubeye isaliyle ol havalı ahalsinin tezyid-i servet ve ma'muriyeti esbabının istikmalî zımında tarik-i mezkurun bir an evvel tanzim ve inşası lazımeden görünüb mukaddema vaki olan iş'ar-ı atufiler veçhile Geyve ve Akhisar kazaları ahalsi tarikin inşasında hasıl olarak menâfi-i muhsenatı derk ile meccanen işlemeğe arz-ı arzu ve hahiş ederek kabulü hakkında müteaddid arzuhaller verdiklerinden isimleri sebt-i defter etdirilmiş ve kazma ve kürekler ile işleyecek köylüye üçer ve takımsız boyuna ikişer kuruş yevmiye verilece ve bazı kayalar kırılıp atılmak ve alat-ı lazıma iştira olunmak için vuku bulacak masarîf-ı cüziyeye karşılık olmak üzere esbab ve eşhas-ı maruzadan üç yüz bin kuruş mikdarı akçenin tahsili mukarrer hükmünde bulunmuş olmasıyla meblağ-ı mezburun sarfıyla tarik-i mezkurun hemen inşası için Bursa'da olan mühendis Badiyanon'un keşfe gönderileceği ve lüzumu taşçı amelesinin dahi izamıyla iki tekerlekli arabaların ve İzmîd'den üç yüz kıyye barutun irsali iktiza edeceği ifadesine dair mah-ı sabıkın yirmi beş tarihi [25 ?] ve yetmiş altı numarası ile murakkamen vürud eden tahrirat-ı behiyyeleri lede'l-arz manzur-ı şevket-mevfur-ı cenab-ı tacidari ve bu babda dahi vukua gelen tedabir ve hareket-ı nafiaları karin-i takdir ve mahzuziyet-i seniyye-i cihanbani buyurularak istenilen taşçı amelesinin istilam-ı mikdarıyla izamı hususu umur-ı nafia varidat-ı mezkure ile İzmîd'den havalesi gösterilen barutun tesviye ve ita etdirilmesi dahi Harbiye Nezaret-i Celilelerine havale ve işar kılınmış olmağla mukteza-yı diayet-i mütemayize-i valaları üzere bade-ezin dahi herhalde hüsn-i ifa-yı levazım-ı memuriyete himmet buyurulmak siyakında şukka-i muhlisi terkim kılındı.

Fi 24 Safer sene 1280 [10 Ağustos 1863]

صفحه دای قیروانا

صباحی کونک برجه ول کتا رید ازید کورفینه اجواس ایچینه فوسی رتبرن تنظیم ائیکده اولدنی لایحه سیرتقا ائیکده صفحہ نافع
قزلی برباج بزسانه بجم دخی بعبه نوزادہ علیحدہ
تقریرہ عیبیلہ سیدہ صباحی باشینا نرگه تاوری ~~صفحه~~ صفحہ فاتیلم برابر ارسال سوی قرضه ~~صفحه~~ صفحہ اولون رانی سیریلہ برابر قرائت

نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله
نصفه اوله

4w

قریبه قیروانا

8.
BOA, A.MKT.MHM, 278 / 16
Sapanca Gölü ile İzmit Körfezi arasında açılması planlanan kanal hakkında, Sadaret'ten Kaptan-ı Derya'ya gönderilen yazı.
26 Eylül 1863

[Sadeleştirme]

[Sadaret'ten],
Kaptan-ı Derya'ya,
Sapanca Gölü'nün bir kanal açılarak İzmit Körfezi'ne bağlanması için Mühendis Retber'in hazırlamakta olduğu projenin tamamlanarak bir an önce uygulamaya geçilmesi düşünülmektedir. Bu konuda Bayındırlık Bakanlığı'ndan gelen yazı ekte bilgilerinize sunulmuştur. Bu konuda acilen görüşlerinizi bildiriniz.
26 Eylül 1863

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten],
Taraf-ı Vala-yı Kapudani'ye,
Sabancı [Sapanca] Gölü'nün bir cedvel küşadıyla İzmit Körfezine icrası için Mühendis Retber'in tanzim etmekte olduğu layihanın sür'at-i ikmal hakkında Nafia Nezareti Celilesiyle muhabereyi şamil tezkire-i senaveri melfûfatıyla beraber irsal-i sy-yı devletleri kılındı, bu bab da tersanece dahi bazı tasavvurat olacağından şu günlerde mevki-i fiile gelecek ise bu takımın da birleştirilerek keyfiyetin ilaveten rey-i samileriyle beraber ifadesi emrinde irade efendimindir.
Fi 12 Rebiülahir sene 1280 [26 Eylül 1863]

سقايه وصياحه كولينيك نظريه كوچك وايور رابتللك اوزده بونده بكمي سنه مقدم بعضه
كسانه طرفنده امتياز طلب اولغنه و سزا اوله سنه اوله رضى بويولده بعضه مستعجابات و فوجبولسه
اولدغى و بوماده حقنه باب عاليجه بعضه مرتبه نذقيقات رضى اجرا قلديغى مسوع عالي يورلغ
اولدغى بوضوحه دارر بالجه اوراقك سريعا بولديرده عصبه و تقديم اولغى اوروزمانه هه يوزمانه
ملوكانه منظومه منقذنه اولغله اولبايده اوروزمانه حقنه و لا اولد- [و حاله] عا

10.

BOA, İ.DH, 1295-1 / 101856

Sakarya nehri ve Sapanca Gölü'nde vapur işletilmesi için son 20 yılda yapılan tüm girişimlerle ilgili belgelerin hemen bulunması hakkında, Padişah II. Abdülhamid'in emri.

14 Nisan 1880

[Sadeleştirme]

[Mabeyn-i Hümayun'dan Sadaret'e],

Sakarya Nehri ve Sapanca Gölü'nün düzenlenerek buralarda küçük vapurlar işletilmek üzere bundan 20 yıl önce bazı kişiler tarafından imtiyaz hakkı talep edilmişti. 8-10 yıl önce de bu konuda bazı girişimlerde bulunulmuştu. Son olarak konu hakkında Sadaret tarafından bazı araştırmalar yapıldığı Padişahımız tarafından haber alınmıştır. Padişahımız bu hususa dair bütün evrakın hemen buldurularak arz ve takdim olunmasını emretmişlerdir. Gereğini yapınız.

14 Nisan 1880

[Transkripsiyon]

[Mabeyn-i Hümayun'dan Sadaret'e],

Sakarya ve Sapanca Göllerinin tathiriyle küçük vapurlar işletilmek üzere bundan yirmi sene mukaddem bazı kesian tarafından imtiyaz talep olunmuş ve sekiz on sene evvel dahi bu yolda bazı müstediyyat vuku bulmuş olduğu ve bu madde hakkında bab-ı alice bazı mertebe tedki-kat dahi icra kılındığı mesmu-ı ali buyrulmuş olduğundan bu hususa dair bilcümle evrakın serian buldurularak arz ve takdim olunması emr-ü ferman-ı hümayun-ı cenab mülükane mantuk-ı münifinden olmağla olbabda emr-ü ferman hazret-i veliyyülemrindir...

Fi 4 Ca [Cemaziyelevvel] sene [12]97 [14 Nisan 1880]

12.

BOA, İ.DH, 1240 / 97185 – 2

Hendek'teki bez çuval fabrikası için yeni bir depo yapılması hakkında, Padişah II. Abdülhamid'in emri.
13 Ağustos 1891

[Sadeleştirme]

[Sadaret'ten Padişah katına],
Hendek Kazası'ndaki bez çuval fabrikası ambarının yeterli olmaması nedeniyle yeni bir deponun inşa edilmesi gerekmektedir. Bölgeye gönderilen uzmanlar incelemeler yaparak yeni bir deponun 15.073 kuruşa yapılabileceğini tespit etmişlerdir. Bu paranın fabrika gelirlerinden karşılanabileceği Tophane Müşirliği'nden bildirilmiştir. İlgili evrak ekte bilgilerinize sunulmuştur. Vereceğiniz emirler beklenmektedir.
11 Ağustos 1891
[imza] Sadrazam Mehmed Kamil Paşa

[Mabeyn-i Hümayun Başkitabeti'nden Sadaret'e],
Göndermiş olduğunuz yazı ile diğer evrak Padişahımız tarafından incelenmiştir. Kendileri talep edilen hususa izin vermişlerdir. Gereğini yapınız.
13 Ağustos 1891
[imza] Başkatip Ahmed Süreyya Paşa

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten Padişah katına],
Devletlü efendim hazretleri,
Hendek Kazası'nda kain harar fabrika-i hümayunundaki anbarın mamulâtı istiaba kifayet etmediği cihetle malumat-ı mezkurenin hüsn-i muhafazası için vüsat-i kafiye de bir bab anbarın daha inşası zımında mahalline izam kılınan memur-ı mahsus marifetiyle icra etdirilen keşfi mucebince on beş bin yetmiş üç kuruşun sarfına lüzum görünmüş olduğundan meblağ-ı mezburun mezkur fabrika havalesinden tesviyesi ile anbarın inşasına mezuniyet itasına dair Tophane-i Amire Müşiriyet-i Celilesi'nin tezkeresi melfufuyla raz ve takdim kılınmış olmağla ol babda her ne vechile emr ü ferman-ı hümayun-ı hazret-i padişahi müteallik ve şeref-sudur buyrulur ise mantuk-ı münifi infaz edileceği beyanıyla tezkere-i senaveri terkim olundu

efendim.

Fi 6 Muharrem sene [1]309 ve fi 30 Temmuz sene [1]307 [11 Ağustos 1891]

[imza] Sadrazam [Mehmed] Kamil [Paşa]

[Mabeyn-i Hümayun Başkitabeti'nden Sadaret'e],

Maruz-ı çaker-i keminelidir ki,

Reside-i dest-i tazim olub melfuflarıyla manzur-ı ali buyrulunan işbu tekere-i samiye-i sadaret-penahileri üzerine mucebince irade-i seniyye-i hazret-i hilafet-penahi şeref-müteallik buyurulmuş olmağla ol babda emr ü ferman hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fi 8 Muharrem sene [1]309 ve fi 1 Ağustos sene [1]307 [13 Ağustos 1891]

[imza] Serkatib-i hazret-i şehriyari [Ahmed] Süreyya [Paşa]

İ.DH.01240

İ.DH 1240/97185

2

13.

BOA, BEO, 365 / 27315

At ırkının ıslahı için satın alınan ve Adapazarı'na gönderilen 16 aygır ve kısağın masraflarının bakanlık bütçesinden karşılanması hakkında, Sadaret'ten Ticaret ve Bayındırlık Bakanlığı'na gönderilen yazı. 24 Şubat 1894

[Sadeleştirme]

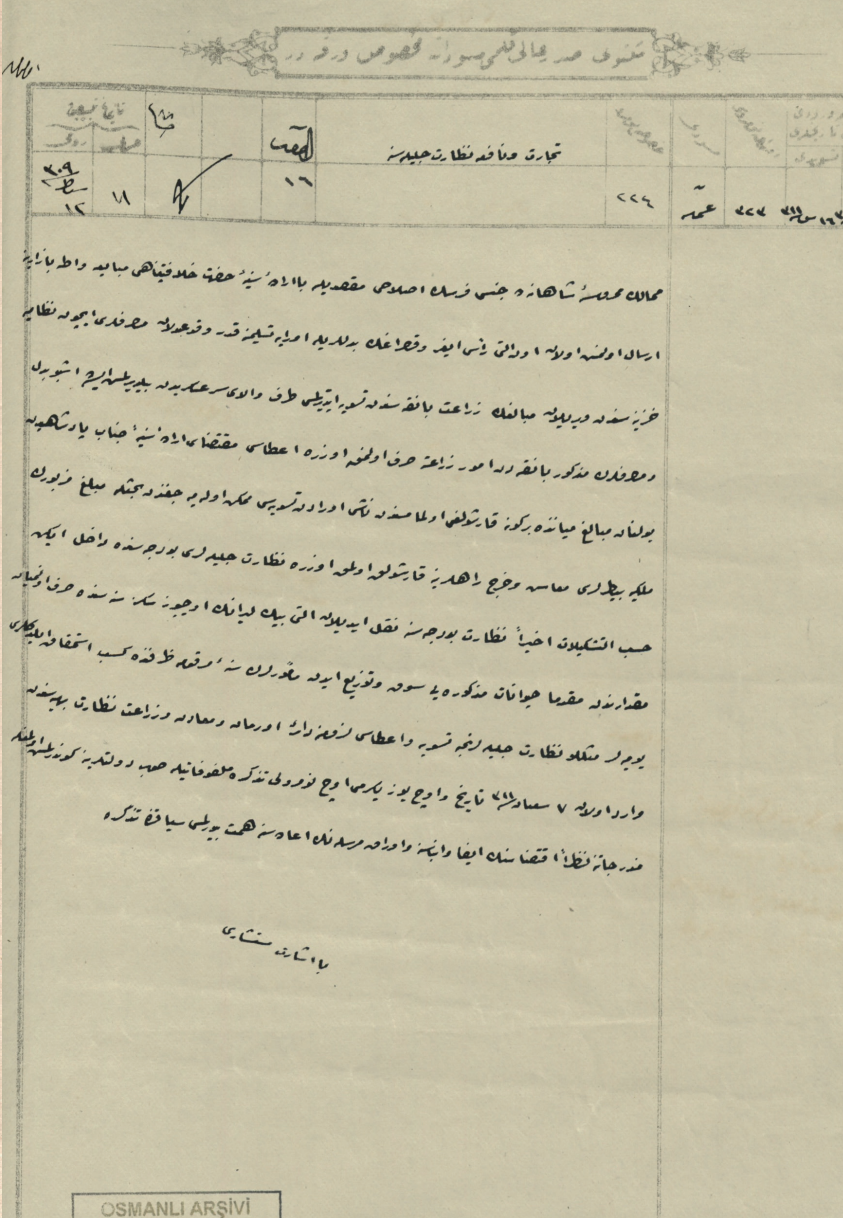
[Sadaret'ten],

Ticaret ve Bayındırlık Bakanlığı'na, 24 Şubat 1894, Osmanlı ülkesinde at ırkının ıslahı amacıyla Padişah emriyle satın alınan ve Adapazarı'na gönderilmiş olan 16 aygır ve kısağın bedelleriyle oraya teslimine kadar olan masrafları için hazineden ödenen paranın Ziraat Bankası'nca karşılanması Seraskeri [Genelkurmay Başkanlığı] tarafından talep edilmiştir. Ancak Ziraat Bankası'nda bu parayı karşılayacak bir ödeme kalemi mevcut değildir. Bu paranın devlet veterinerleri için bakanlığınız bütçesinde ayrılan maaş ve yolluk ödeneklerinden karşılanması mümkündür. Bu ödenek için 1892 yılında tahsis edilen 6 bin lira hala kullanılmamıştır. Gereğini yapınız.

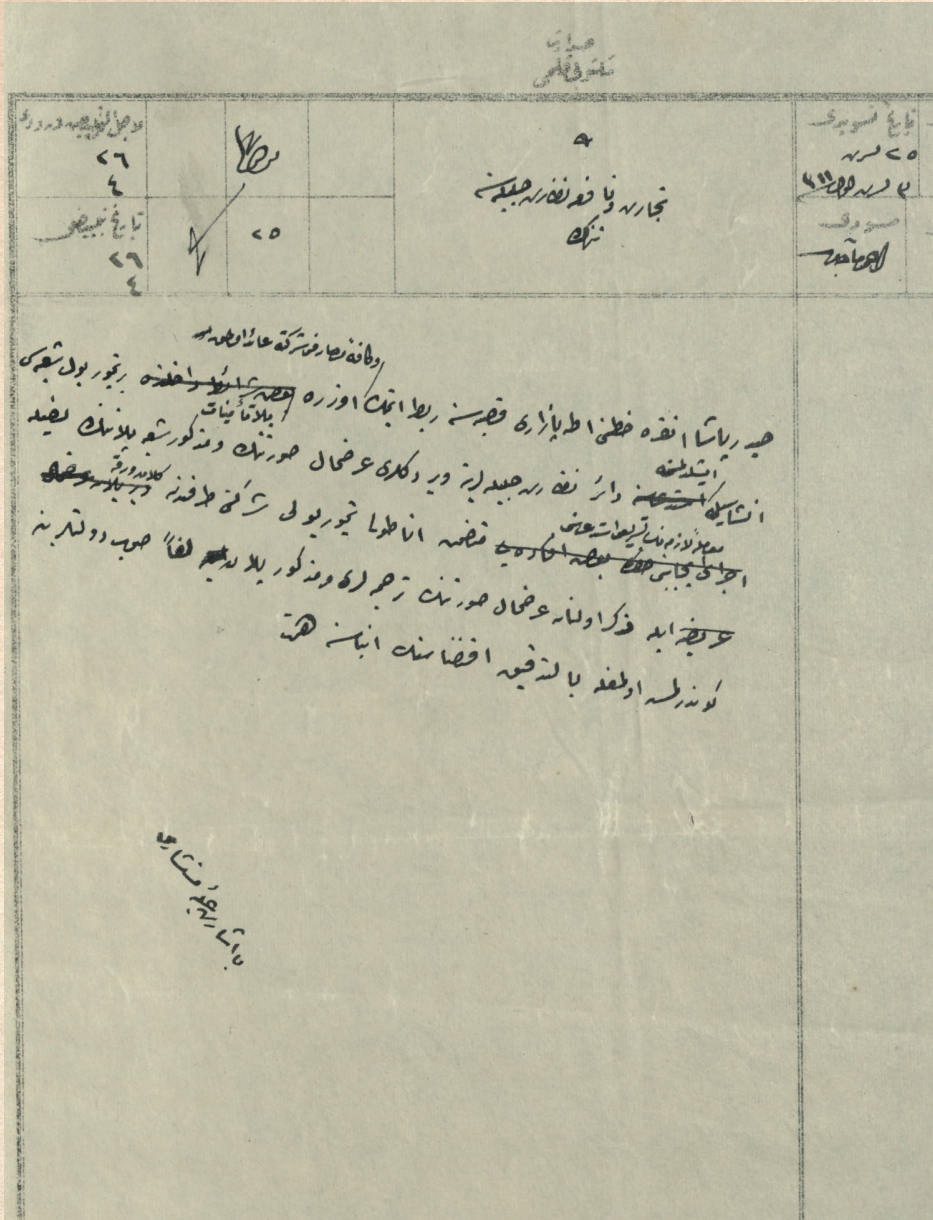
[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten],

Ticaret ve Nafia Nezaret-i Celilesi'ne, Fi 12 Şubat sene [1]309 [24 Şubat 1894], Memalik-i mahrus-i şahanede cins-i ferisin ıslahı maksadıyla ba-irade-i seniyye-i hazret-i hilafet-penahi mübayaa ve Adapazarı'na irsal olunmuş olan on altı res aygır ve kısağın bedelleriyle oraya teslimine kadar vuku bulan masrafları için nizamiye hazinesinden verilen mebaliğın Ziraat Bankası'ndan tesviye etdirilmesi taraf-ı vala-yı Seraskeri'den bildirilmiş ise de işbu bedel ve masrafların mezkur bankada umur-ı ziraate sarf olunmak üzere itası mukteza-yı irade-i seniyye-i cenab-ı padişahiden bulunan mebaliğ miyanında bir güne karşılığı olmamasından naşi oradan tesviyesi mümkün olamayacağından bahisle meblağ-ı mezburun mülkiye baytarları maaş ve harcırahlarına karşılık olmak üzere nezaret-i celileleri

bütçesinde dahil iken hasebüt-teşkil ahiren nezaret bütçesine nakl edilen altı bin liranın üç yüz sekiz senesinde [r. 1308 / m. 1892] sarf olunmayan miktarından mukaddema hayvanat-ı mezkureyi sevk ü tevzi eden memurların sene-i merkume [1892] zarfında kesb-i istihkak eyledikleri yevmiler misillü nezaret-i celilelerince tesviye ve itası lüzumuna dair Orman ve Maadin ve Ziraat Nezaret-i Behiyyesi'nden varid olan 7 Şaban sene [1]311 [13 Şubat 1894] tarih ve üç yüz yirmi üç numaralı tezkere melfufatıyla savb-ı devletlerine gönderilmiş olmağla mündericatına nazaran iktizasının ifa ve inbasına ve evrak-ı mürselenin itasına himmet buyurulması siyakında tezkere.

14.

BOA, BEO, 693 / 51951

Haydarpaşa-Ankara demiryolu hattının Adapazarı kasabasına bağlanması için lazım gelenlerin süratle yapılması hakkında, Sadaret'ten Ticaret ve Bayındırlık Bakanlığı'na gönderilen yazı.

15 Ekim 1895

[Sadefleştirme]

[Sadaret'ten],

Ticaret ve Bayındırlık Bakanlığı'na,

Anadolu Demiryolu Şirketi, Haydarpaşa-Ankara demiryolu hattını Adapazarı kasabasına bağlamak istemektedir. Şirket bu bağlantının inşası için yapılacak masrafları karşılamayı taahhüt etmekte ve bunun karşılığında da işletmesini yürütmeyi talep etmektedir. Bu kobuda şirketten gelen yazı ile inşası teklif edilen hattın planları ekte gönderilmiştir. Bu konuda lazım gelen işlemleri acilen icra ediniz.

15 Ekim 1895

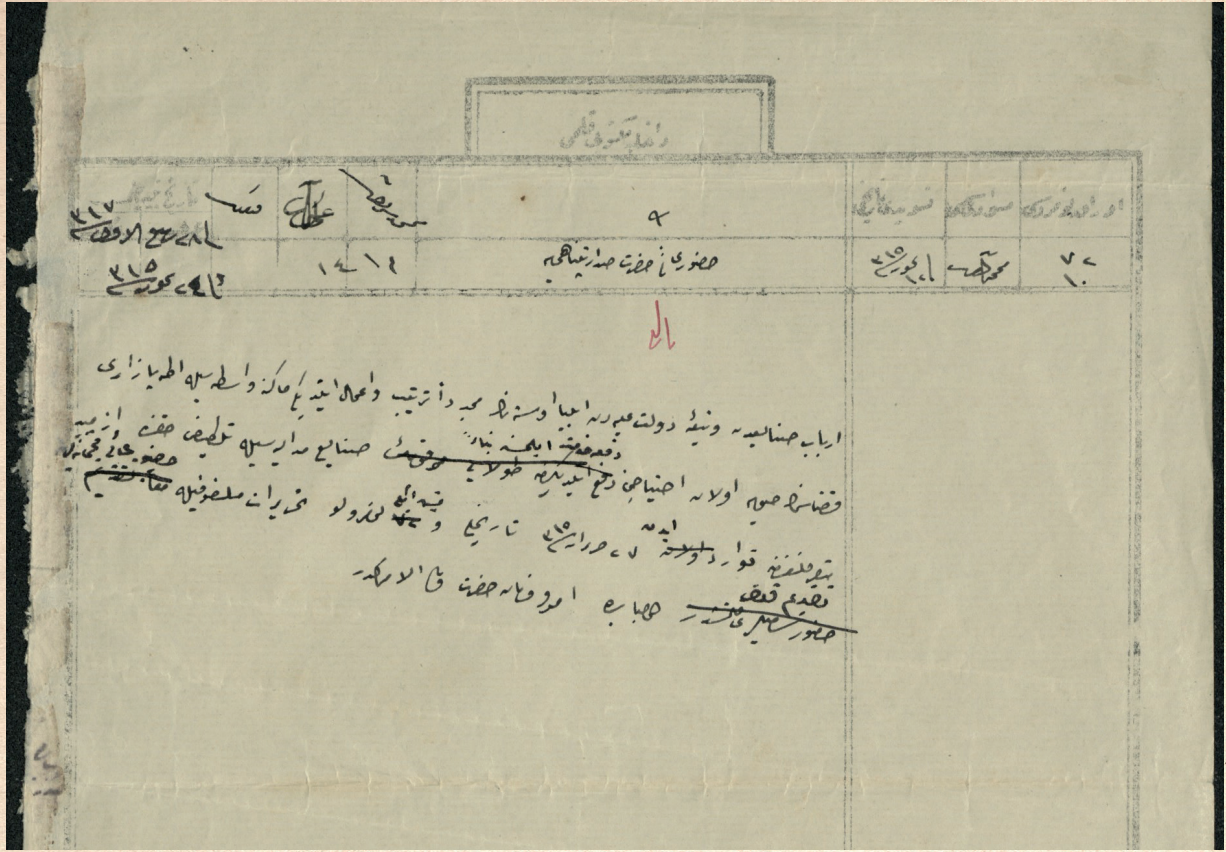
[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten],

Ticaret ve Nafia Nezaret-i Celilesine Tezkere,

Haydarpaşa Ankara hattını Adapazarı kasabasına rabt etmek üzere ve kaffe-i masarılı şirkete aid olmak üzere bila-teminat bir demir yolu şubesi inşasıyla işletilmesine dair nezaret-i celilelerine verdikleri arzuhal suretinin ve mezkûr şube planının leffiyile muamele-i lazimenin tesrii istidasını mutazammın Anadolu demiryolu şirketi tarafından gelen varaka ile zikr olunan arzuhal suretinin tercümelere ve mezkur plan leffen savb-ı devletlerine gönderilmiş olmağla bi't-tedkik iktizasının inbasına himmet.

Fi 3 Teşrinievvel sene 1311 [15 Ekim 1895]

15.

BOA, DH.MKT, 2229 / 147

Adapazarı Kazası'nın su ihtiyacının karşılanmasında büyük hizmetleri olan İlya Usta'nın Sanayi Madalyası ile ödüllendirilmesi gerektiği hakkında, İçişleri Bakanlığı'ndan Sadaret'e gönderilen yazı.

5 Ağustos 1899

[Sadesteştirme]

[İçişleri Bakanlığı'ndan],

Sadaret'e, 5 Ağustos 1899,

Osmanlı vatandaşı ve sanat erbabı olan İlya Usta'nın icat ettiği makine ile Adapazarı Kazası'nın su ihtiyacının karşılanmasında büyük hizmetlerde bulunmuştur. Bu nedenle İzmit Mutasarrıflığı kendisinin Sanayi Madalyası'yla ödüllendirilmesi gerektiğini bildirmektedir. Bu konuda İzmit'ten gelen 9 Temmuz 1899 tarihli ve 72 numaralı yazı ekte bilgilerinize sunulmuştur. Vereceğiniz emirler beklenmektedir.

[Transkripsiyon]

[Dahiliye Nezareti'nden],

Huzur-ı Ali-i Hazret-i Sadaretpenahi'ye,

Fi 24 Temmuz sene [1]315 [5 Ağustos 1899]

Erbab-ı sanayiden ve tebaa-i devlet-i aliyyeden İlya Usta'nın müceddeden tertib ve imal ettiği makine vasıtasıyla Adapazarı Kazası'nın suya olan ihtiyacını defa hizmet eylemesine binaen Sanayi Madalyası'yla taltifi hakkında İzmit Mutasarrıflığı'ndan tevarüd eden 27 Haziran sene [1]315 [9 Temmuz 1899] tarihli ve yetmiş iki numaralı tahrirat melfufuyla huzuru ali-i fehmanelerine takdim kılındı, ol babda emr ü ferman hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Adapazarı Kazası'nı Haydarpaşa-Ankara demiryolu hattına bağlayacak bir hat inşası için Anadolu Demiryolu Şirketi tarafından talep olunan imtiyaz hakkında Bayındırlık Bakanlığı tarafından hazırlanan sözleşme Bakanlar Kurulu tarafından uygun bulunmuştur. Ancak hattın güzergahında olan ormanlardan faydalanılması ve madenlerin kullanılması konusunda şirketin talep ettiği rüçhan hakkı konusundaki dokuzuncu maddenin iptali ile işletme gelirlerinin şirkete ait olması hakkındaki on ikinci maddeye yeni bir fıkra eklenmesi gerekmektedir. Bu düzenlemelerle 8 Mayıs 1898 tarihinde önceki Ticaret ve Bayındırlık Bakanı Nazırı Mahmut Paşa şirketle bir anlaşma imzalamıştır. Bundan başka bu hattın Bolu şehri civarından geçirilmesine dair şirketin rüçhan hakkı olacağını belirten onbeşinci madde de sözleşmeden çıkarılmışken daha sonra yeniden eklenmiştir. Şimdiki bakan son düzenlemelerle şirketle yeni bir sözleşme imzalamak istemektedir. Bu konu 28 Mayıs 1899 tarihinde arz ve takdim kılınmıştır. Bakanlıktan gelen son yazıda inşaaata başlanması ve tüm işlerin şirket tarafından üstlenilmesi konusunda bölge idarecilerine henüz bilgi verilmediği belirtilmektedir. Bu nedenle yerel idare inşaat işlerini durdurmuştur. Şirketin sözleşme şartlarına aykırı iş yapmamasına rağmen inşaatın durdurulması ülkeye zarar verecektir. Şirket yöneticileri bu durumun düzeltilmesini şifahen rica etmişlerdir. Durum arz olunur.

5 Haziran 1899

[imza] Sadrazam Halil Rifat Paşa

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten Padişah katına],

Adapazarı Kazasını Haydarpaşa .Ankara hattına rabt edecek bir demiryolu şubesi tesisi için Anadolu Demiryolu Şirketi tarafından talep olunan imtiyaz hakkında Meclisi Nafia'dan tanzim olunup Ticaret ve Nafia Nezaret Celilesi makamından ba-tezkere irsal kılınan mazbata ve müzekkere ve mukavelename layihası meclis-i mahsus-ı vükelada ledeltetik mukavelename münderecatı yolunda görünüp ancak hattın güzergahına müsadif ormanlardan isticar ve maadini isti'mal maddelerinde şirketin istediği hakk-ı rüçhan zat-ı maslahat esas-ı maksada muteallık olmadığına mebni mezkur mukavele-i manzumenin buna dair olan dokuzuncu maddesinin tay ve ihracı ve şubenin munhasıran şirkete aid olacak hasılat-ı gayr-i safiyesi hesabının hatt-ı asli hasılat-ı umumiyesine karıştırılmayarak bunun için ayrı defter tutulması hakkındaki onikinci maddeye bir fırka ilavesini muvafık-ı maslahat görüldüğünden olvehile icra-yı iktizası 315 Zilhicce 16 [8 Mayıs 1898] tarihinde ba mazbata arz ve istizan olunmuş olduğu halde Ticaret ve Nafia Nazırı sabık müteveffa Mahmut Paşa inşası makrun-ı müsaade-i seniyye-i hazret-i hilafetpenahiye buyrulmuş olan mezkur şubenin tesri-i muamelatı hazreti ba-tezkere-i hususiye tarafına tebliğ olunan emrû ferman hümayun hazret-i padişahi üzerine demiryol şirketiyle mukavelenameyi imza ve teati etmiş ise de ber-vech-i maruz mukavelenameden dokuzuncu tay ve ihrac ve şube hesabının ayrı tutulacağına dair on ikinci maddeye bir fıkra ilave olunduktan başka şube hattının Bolu şehri civarına temdidine dair şirketin şerait-i mütesaviye ile hakk-ı rüçhanı olacağını mutazammın olan onbeşinci madde mukavelename müsveddesinden tay olunmuşken şirketle ahiren teati edilen mukavelenameye buna dair bir madde yazılmış olması usul-i meriyyeye muvafık olmayacağından müteveffa müşarünileyh işbu muamele-i gay-ri meşruenin reddiyle mazbata-i mütekaddime vechile mukavelenameden dokuzuncu madde çıkarılmak ve onbeşinci maddeye hesaba dair bir fıkra ilave olunmak ve hakk-ı rüçhan hakkında mukavelenameye yazılan madde-i munzama tay olunmak üzere mukavelenamenin Nazır-ı elhak paşa tarafından şirketle yeniden imza ve teatisi ekseriyetle tezekkür olduğuna dair meclis-i mezkurda tanzim olunan mazbata 317 Muharrem 17 [28 Mayıs 1899] tarihinde arz ve takdim olunmuştu. Buna dair Nezaret müşarun ileyhadan varid olup meclisi mezkurda ledel-mütalaa arz ve takdim kılınan tezkerede şirket-i mezkure tarafından inşaaata bed ve mübaşeret eylediği ve mezkur şubenin şirket tarafından inşa olacağına dair hükümet-i mahalliyeye henüz bir güne tebligat-ı resmiye ifa edilmemesinden dolayı tatil-i inşaaata kıyam olduğundan ve şirketçe makam-ı nezaretten musaddak olan haritalar haricinde bir güne imalat ve inşaaata teşebbüs edilmemiş iken ameliyatın tatili maddi ve manevi hasar ve mazarı intaç edeceğinden müdahale-i vakianın refiyle ameliyatın devamına ruhsat verilmesi ve tehir-i inşaaata sebebiyet verilecek olur ise şirketçe bu yüzdeniddia-yı zarar ve ziyana mecburiyet görüneceği şirket şirketi mezkure meclis idaresi reisi sanisi tarafından şifahen ifade edildiği beyanıyla istifsar-ı muamele olunmuş olmağla arz-ı sabık hakkında her ne vechile emrû ferman buyrulur ise mantuk-ı münifi infaz olunur efendim.

Fi 25 Muharrem 1317 ve 24 Mayıs 1315 [5 Haziran 1899]

[imza] Sadrazam [Halil] Rifat [Paşa]

عطوفتو اقم حفته
اطباری قصبه تمديد اولمجه تيمور يوشه نه دار تنظيم و مقدمات تجارته و اذنه قصبه حيله معانده بانه ك ارسا اولمجه مجلس مخصوصه و طلا ده تقييد ارسا
مقا در نامه نفعه جواس تدر اولم و ۱۶ دی الحرام تاريخ با رضه عهد و تسيه نه قلده قديلات اجوا اولمجه نه مذکور مقاوله نام نه قصبه سابقه نامه
رضا و قلم قلم جويده قرار مودنه توفيقه معاله اولم حقه سوجه ارسا حوا با بودنه قصبه سابقه ايامه كلان تدره مجلس مذکور در اخطه له
جويده ايسه ندر اتمه تقييد حوا تدره رضه موقوفاتيه عهد و تقييد اولم حقه ندر حوا حقه و جهه اراده نه حياض فداي نه سر قصبه بير يوشه
منظومه نيفه انفاز ايدمجه بيله تدره تادري تقيم قضايق ارحام ارسا
صه اعظم
صه

17.

BOA, Y.A.RES, 100 / 27

Adapazarı demiryolu hattı sözleşmesinde düzenleme yapılması gerektiği hakkında, Sadaret'ten Padişah katına gönderilen yazı.
28 Mayıs 1899

[Sadesteştirme]

[Sadaret'ten Padişah katına],

Adapazarı kasabasına getirilecek demiryolu konusunda hazırlanan ve Ticaret ve Bayındırlık Bakanlığı'ndan gönderilen sözleşme Bakanlar Kurulu'nda incelenmiştir. Kurulumuz 8 Mayıs 1898 tarihinde imzalanan sözleşmenin düzenleme yapılmadan geçerli olmamasını kararlaştırmıştır. İlgili bakanlığın bu konuda gönderdiği yazı ekte bilgilerinize sunulmuştur. İçeriği hakkında vereceğiniz emirler beklenmektedir.

28 Mayıs 1899

[imza] Sadrazam Halil Rifat Paşa

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten Padişah katına],

Atufetlü Efendim Hazretleri

Adapazarı kasabasına temdid olunacak temiryolu şubesine dair tanzim ve mukaddema Ticaret ve Nafia Nezareti Celilesi makamından ba tezkere irsal olunub Meclisi Mahsus Vükelada tedkik edilen mukavelename-i munzamaca icrası tezekkür olunan ve 315 Zilhicce 16 [8 Mayıs 1898] tarihinde ba mazbata arz ve istizan kılınan tadilat icra olunmaksızın mezkur mukavelenamenin Nezaret-i sabıka zamanında imza ve teati kılınması cihetiyle karar-ı maruza terkin-i muamele olunması hakkında sebki eden iş'ara cevaben bu defa Nezareti Muşarun İleyhadan gelen tezkere meclisi mezkurda ledelmütalaa cereyan eden müzekkeratin Neticesini havi kaleme alınan mazbata melfufetiyle arz ve takdim olunmağla münderecatı hakkında her ne veçhile irade-i seniyye cenabı hilafetpenahi şerefmüteallık buyruluyor ise mantuk-u münifi infaz edileceği beyaniyle tezkire-i senaveri terkim kılındı efendim.

Fi 17 Muharrem 1318 ve fi 16 Mayıs 1315 [28 Mayıs 1899]

[imza] sadrazam [Halil] Rifat [Paşa]

مصطفیٰ ۱۰۲۹ ایستادگی اجازت

حربیہ تھریٹک سفیرتہ میاں عجمان زردہ مصلحت اور نہ تنگہ سے حرار اور لیتھ و جہا یہ ابولونڈ گولہ
و مذکور گولہ ایہ صومغر لوتہ قہر مندہ صومغر لوتہ جہا یک منصبہ و صبا جہ کوئی ایہ منبغہ قدسیا یا
نہرہ بولاندہ ساقلاہ اجراس ہفتہ عثمانیہ سفاۃ ادارہ نہ اعجاز لیتھ حالہ عسکرہ واقصا دہ خواہ
و مناخ کترہ صول اور صغہ اکلایقہ بواجب تھریٹک الا قریہ لیم ایہ لاکہ تھریٹک نہ موقع رعیتہ صغہ
باندہ ساقلاہ تھریٹک و تھریٹک نہ تھریٹک تھریٹک تھریٹک تھریٹک تھریٹک تھریٹک تھریٹک تھریٹک

23.

BOA, MV, 240 / 55 – 2

Ulubat Gölü, Susurluk Çayı, Sapanca Gölü ve Sakarya nehri üzerlerinde taşımacılık yapma hakkının Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi'ne verildiği-
ne dair Bakanlar Kurulu kararı.

16 Haziran 1915

[Sadeleştirme]

Bakanlar Kurulu kararı, 16 Haziran 1915,

Abolyond Gölü'nde [Ulubat Gölü] ve bu göl ile Susurluk kasabasından Susurluk Çayı'nın denize döküldüğü yere ve Sapanca Gölü ile kayna-
ğına kadar Sakarya Nehri mecrasında nakliye ulaşımı hakkı Osmanlı Seyr-i Sefain İdaresi'ne verilmiştir. Bir çok faydası olacak bu düzenlemeler
için hazırlanan nizamname ekte sunulmuştur.

[Transkripsiyon]

Mazbata,

1331 Haziran 3 1333 Şaban 3 [16 Haziran 1915],

Harbiye Nezaretinin melfufiyle miyane-i aciznemizde mütalaa olunan tezkeresinde muharrer olduğu vechile Abolyond Gölü'nde ve mezkur
göl ile Susıgırlık kasabasından Susıgırlık Çayı'nın mansabına ve Sapanca Gölü ile menbaina kadar Sakarya Nehri mecrasında münakalat icrası
hakkı Osmanlı Seyr-i Sefain idaresine ita olunduğu halde askeri ve iktisadi fevaid ve menafi-i kesire hasıl olacağı anlaşıldığından bu bab da
Nezaret-i Müşarun İleyhaca tanzim edilmiş layiha-i meriyete vazı bittezekkür salıfülbeyan tezekkür ve nizamnamenin nüsha-i mübeyyazası
leffen arz ve takdim olunmağla.

الامر

الملك
الامير
السلطان
العثماني

آمدی دیوان مایون
۲۴۵

ایزیت سانچاغی رضافاطه بازارسی قضاسک قره صوناچه سینه تابع طامانه قیسی حدودی داخلنده باتقری خوره عیقاقلای سیملی قورشونه
ایله مخلوط باقیر، ایشقو معنیرنیک ایجابایدنه رسم و فرجه ده دیرلک شری و شرایط مقدره و طقانه طقوز سنده مدق دیوزجه اعتباری ایله
قره ایله حصه واده ساینمک تهنه عثمানে دمه تاریخ حلاجیه افندی ویکری برجه ایله ساینمک و لطفه بک ویکری برجه قره ساینمک
ارام حلاجیه افندی داوید برجه سندنک صلوح الیه بک عدله ایله احکامی شورای دولت و مجلس وکلا قرار ایله تهنه ایله

بورانم سینه نیک اجازنه تجارت و زراعت ناطق ملورد
۱۳۲۵
۱۶
۱۳۲۴
۱۹

24.

BOA, İ.DUİT, 24 / 4 - 1

Adapazarı Kazası'nın Karasu Nahiyesi'ne bağlı Damlık köyü yakınında ortaya çıkarılan madenlerin işletme hakkına dair, Padişah V. Mehmed Reşad'ın emri.

12 Aralık 1916

[Sadeleştirme]

Padişah İradesi,

İzmit Sancağı Adapazarı Kazası'nın Karasu Nahiyesi'ne bağlı Damlık köyü yakınında ortaya çıkarılan simli kurşun ile bakır ve çinko madenlerinin işletme hakkı Danıştay ve Bakanlar Kurulu kararları ile 99 yıllığına Osmanlı vatandaşı Parsih Halacyan Efendi, Ömer Latif Bey, Aram Halacyan Efendi ve Selahaddin Bey'e verilmiştir. Bu iradenin icrasına Ticaret ve Ziraat Bakanı memurdur.

12 Aralık 1916

[imzalar] [Padişaha ve 9 bakana ait imzalar]

[Transkripsiyon]

İrade-i seniyye,

İzmit Sancağı'na muzaf Adapazarı Kazası'nın Karasu Nahiyesi'ne tabi Damlık karyesi hududu dahilinde bi't-taharri zahire çıkarılan simli kurşun ile mahlut bakır, çinko madenlerinin icab eden رسم ve harcları verilmek şartı ve şerait-i mukarrere ve doksan dokuz sene müddet ve yüz hisse itibarı ile kırk iki hisse ve on santiminin tebea-i Osmaniyeden Parsih halacyan Efendi ve yirmi bir hisse elli santiminin Ömer Latif Bey ve yirmi bir hisse kırk santiminin Aram Halcyan Efendi ve on beş hissesinin Selahaddin Bey uhdelerine ihalesi Şura-yı Devlet ve Meclis-i Vükela kararları ile tensib edilmiştir. Bu irade-i seniyyenin icrasına Ticaret ve Ziraat nazırı memurdur.

Fi 16 safer sene 1335 ve fi 29 Teşrinisani sene 1332 [12 Aralık 1916]

[imzalar] [Padişaha ve 9 bakana ait imzalar]

حضرتی جناب صدراعظم

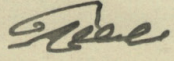
تاریخ دربره عمومی
۴۴۵۵
۲۱

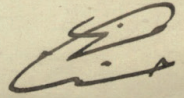
موضوع: اطلاع باری اخصاب و تجویز مالزما اعمال تجارتی
آنونیم شرکت عثمانی نفاذ و اخلیضه بر شو مسجد نفی
فدیفته دار

موضوع: جا کرکبه زبیر

۲۱ مارچ ۱۹۱۷ تاریخ داون بده نور و طی نفاذ شرعی جناب صدراعظمی جوابید . مری و صادره اولی اطم باری زنده موسی فاریقی
علی العموم اخصاب و تجویز مالزما اعمال استغاک اجت اوزره اونوز سده و سکنه و تیک لیا سرمایه اجه اطم باری اخصاب و تجویز
مالزما اعمال تجارتی آنونیم شرکت عثمانی نامی انده تشکیل اییدا شرکت نفاذ و اخلیضه اجم شو ریضاده کاتب عدله تشکیل
ایندی بیک بونزده بری مؤسسه تیر دیگری در علی الاصول دیوانه همایون قلمده حفظ اونوه اوزره لها نفیتم قلمه اولفله ایاده
اوروفته هفتاد و اول کدر اعمال اوزره ۴۴۵۵ (۱۴۱۷)

تجارت و زراعت ناطق

26.

BOA, A.DVN.MKL, 62 / 21 - 3

Adapazarı Ahşap ve Demir Malzeme İmalathanesi Anonim Şirketi nizamnamesinin onaylandığı hakkında, Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'ndan Sadaret'e gönderilen yazı.

14 Nisan 1917

[Sadeleştirme]

[Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'ndan],

Sadaret'e,

Özet: Adapazarı ahşap ve demir malzeme imalathanesi anonim şirketi nizamnamesine dair

21 Mart 1917 tarihli ve 17 numaralı yazıya cevaptır,

Merkezi İstanbul'da olmak üzere Adapazarı'nda bulunan fabrikada ahşap ve demir malzeme imal etmek üzere 30 yıl süreyle 84 bin lira sermaye ile Adapazarı Ahşap ve Demir Malzeme İmalathanesi Anonim Şirketi adı altında bir şirket kurulmuştur. Bu şirketin nizamnamesinden iki nüsha İstanbul Noterliği'ne tescil ettirilerek bunlardan birisi kuruclara gönderilmiş ve diğeri de arşivde saklanmak üzere ekte gönderilmiştir.

14 Nisan 1917

[imza] Ticaret ve Ziraat Bakanı Mustafa Şeref Bey

[Transkripsiyon]

[Ticaret ve Ziraat Nezareti'nden],

Huzur-ı Sami-i Cenab-ı Sadaretpenahi'ye,

Hulasa: Adapazarı ahşap ve demir malzeme imalathanesi anonim şirketi Osmaniyesi nizamname-i dahilisinden bir nüsha-i müseccelenin takdim kılındığına dair

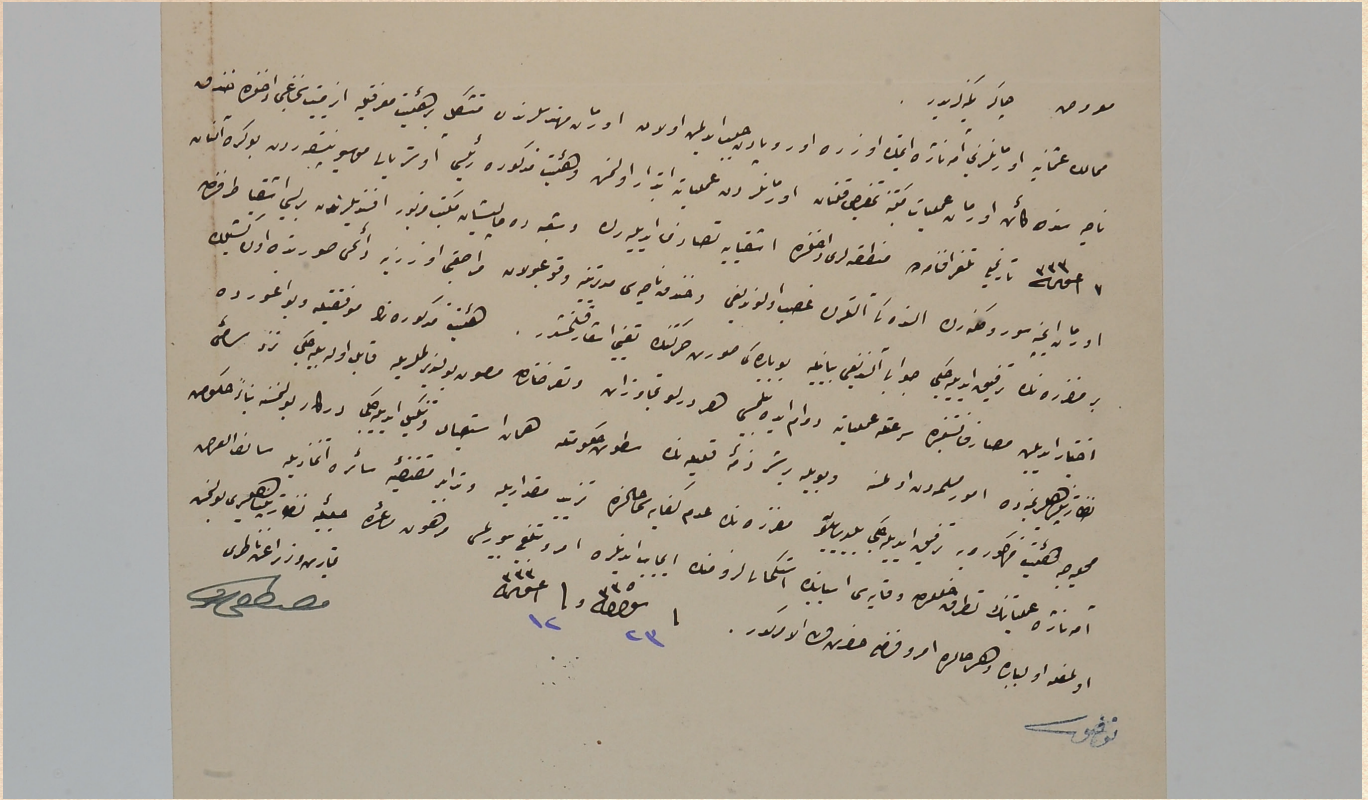
Maruz-ı çaker-i keminelidir ki,

21 Mart sene [1]333 [21 Mart 1917] tarihli ve on yedi numaralı tezkire-i samiye-i cenab-ı sadaretpenahileri cevabıdır.

Merkezi Dersaadette olarak Adapazarında müesses fabrikada ale'l umum ahşap ve demir malzeme imaliyle iştilal etmek üzere otuz sene müddet ve seksendört binlira sermaye ile Adapazarı Ahşap ve Demir Malzeme İmalathanesi Anonim Şirket-i Osmaniyesi namı altında teşkil edilen şirket nizamname-i dahilisinden iki nüsha Dersaadet Katibi Adillığı'ne tescil ettirilerek bunlardan birisi müessislere tesyir diğeri de ale'l-usul Divan-ı Hümayun Kaleminde hıfz olunmak üzere leffen takdim kılınmış olmağla ol babda emr ü ferman hazret-i veliyyü'lemdir.

Fi 22 Cemaziyelahir sebe [1]335 ve fi 14 Nisan sene [1]333 [14 Nisan 1917]

[imza] Ticaret ve Ziraat Nazırı Mustafa Şeref Bey]

27.

BOA, DH.EUM,6.ŞB, 22 / 65 – 4

Ormanların düzenlenmesi için yurtdışından gelen İzmit Sancağı ve Hendek Nahiyesi'nde çalışmalarını sürdüren uzman heyetin eşkiya çetelerine karşı emniyetlerinin sağlanması ve yanlarına koruma birliği verilmesi gerektiği hakkında, Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'ndan İçişleri Bakanlığı'na gönderilen yazı.

12 Ağustos 1917

[Sadeleştirme]

[Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'ndan],

İçişleri Bakanlığı'na,

Osmanlı ülkesindeki ormanları düzenlemek üzere Avrupa'dan getirilen orman mühendislerinden oluşan heyet, İzmit Sancağı'ndaki Hendek Nahiyesi'nde bulunan Orman İşleri Okulu'na tahsis edilen ormanlarda çalışmalarına başlamıştır. Heyet, çalışmalarını sırasında zaman zaman eşkiya ile karşılaşmaktadır. Heyet başkanı olan Avusturyalı Nipiskar'ın çektiği 7 Ağustos 1917 tarihli telgrafta eşkiyaya tesadüf edildiği, yanlarında bulunan öğrencilerden birinin kaçırılarak gasp edildiğini ve elindeki alet edevatın çalındığını bildirmektedir. Heyet üyeleri bu olay üzerine Hendek Nahiyesi Müdürlüğü'ne müracaat etmişler ve yanlarına 10 kişilik bir koruma birliği verilmesi için çalışmalar başlatılmıştır. Bu uzman heyetin çalışmalarına devam edebilmesi için güvenliklerinin sağlanması şarttır. Bu tür küçük çetelerin devletin gücüyle ortadan kaldırılması elbette mümkün olacaktır. Yerel idare tarafından görevlendirilecek birlik yeterli olmazsa sayısı artırılmalı ve başka tedbirler de alınmalıdır. Bu hususta emrinizdeki ilgili birimlere gereken talimatları vermeniz rica olunur.

12 Ağustos 1917

[imza] Ticaret ve Ziraat Bakanı Mustafa Şeref Bey

[Transkripsiyon]

[Ticaret ve Ziraat Nezareti'nden],

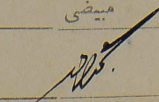
Dahiliye Nezaret-i Celilesi'ne,

Maruzu Çakeri Keminelidir

Memalik-i Osmaniye ormanlarını amenaje etmek üzere Avrupa'dan celb edilmiş olan orman mühendislerinden müteşekkil bir heyet marifetiyle İzmit Sancağı dahilinde Hendek Nahiyesinde kain Orman Ameliyat Mektebine tahsis kılınan ormanlardan ameliyata ibtidar olunmuş ve heyet-i mezkure reisi Avusturyalı Mösyö Nipiskar'dan bu kere alınan 7 Ağustos sene [1]1333 [7 Ağustos 1917] tarihli telgrafnamede mıntıkları dahilinde eşkiyaya tesadüf edilerek ve şubede çalışan mekteb-i mezbur efendilerinden birisi eşkiya tarafından orman içine sürüklenerek elindeki aletlerin gasb olduğu ve Hendek Nahiyesi Müdüriyeti'ne vuku bulan müracaatı üzerine daimi surette on kişilik bir müfrezenin terfik edileceği cevabı alındığı beyanıyla bu bab da ki suret-i hareketin ta'yini iş'ar kılınmıştır. Heyet-i mezkurenin muvafakatıyla ve bu uğurda ihtiyar edilen masarif nisbetinde süratle ameliyata devam edebilmesi her türlü tecavüzat ve taarruzatdan masun bulundurulmalarıyla kabul olabileceği nezd-i sami-i nezaretpenahilerince de umur-ı mühimmeden olmasına ve böyle bir şerzime-i kalinenin satvet-i hükümetle heman istisal ve tenkil edileceği derkar bulunmasına binaen hükümet-i mahalliyece heyet-i mezkureye terfik edileceği bildirilen müfrezenin adem-i kifayesi halinde tezyid-i miktarıyla tedabir-i mukteziyye-i saire ittihazıyla salif'ül arz amaneje ameliyatının tatarruk-ı halelden vikayesi esbabının istikmalî lüzumunun icab edenlere emrû tebliğ buyrulması merhun-ı müsaade-i celile-i nezaretpenahileri bulunmuş olmağla ol babda ve her halde emr-ü ferman hazret-i veliyyül emrindir.

Fi 23 Şevval sene [1]335 ve fi 12 Ağustos sene [1]333 [12 Ağustos 1917]

[imza] Ticaret ve Ziraat Nazırı Mustafa [Şeref Bey]

مرسل اليه : مكتبه سفارة رباط		اداره عموميه داخله مديرتي		مرسل : مكتبه شخصيه	
خلاصه سي :	مبضى	مسودي	اوراق قلمى نومروسي		
			ايرتیب		
	تاریخ تبیضی	تاریخ تسویدی	قلم نومروسی		
	الحی و	۷ رسد اولد	۶۱		
<p>۱۷۴ سنه ۱۷۴۰ خوارزم</p> <p>۷۷ عددلو قوراب کورون جواسیر</p> <p>کانونه نایسه کھاتینه قوراب و قاریا لیمانه باسندری تلفظنه / و صومالیه توفان</p> <p>عصده تنظیم تواسنه اولونانیم عدده اولد</p> <p>نظم ایلدیه اولسه و صرافند عصمه اولدله مطابقی مشرولونسه لازم</p> <p>طلبنه اولوجها تصفاس ایضا ایلد او زره رسنه عدول لقا اعمال قلمنه</p> <p>اصغه اولد</p> <p>۷۷</p>					

28.
BOA, DH.i.UM, 21-1 / 95 - 1
Melen ve Sakarya liman başkanlıkları mintikasında düşman savaş gemileri tarafından deniz araçlarına yapılan saldırılar hakkında, İçişleri Bakanlığı'ndan İzmit Mutasarrıflığı'na gönderilen yazı.
29 Ekim 1918

[Sadeleştirme]

[İçişleri Bakanlığı'ndan İzmit Mutasarrıflığı'na],
12 Mart 1917 tarihli ve 27 numaralı yazının cevabıdır,
1916 Haziranından 1917 Ocak sonuna kadar Melen ve Sakarya liman başkanlıkları mintikasında düşman savaş gemileri tarafından deniz araçlarına saldırılar yapılmıştı. Yapılan saldırılar hakkında tanzim olunan tabloların hasar türlerine göre ayrı ayrı olarak tanzim edilmiş olması ve zarar miktarlarının da yazılması gerekirdi. Bu şekilde yeniden düzenleyerek gönderiniz.
29 Ekim 1918

[Transkripsiyon]

[Dahiliye Nezareti'nden İzmit Mutasarrıflığı'na],
12 Mart 1333 tarihli [12 Mart 1917] ve 27 numaralı tahrirat-ı behiyelerine cevabdır.
1332 senesi Haziranından [Haziran 1916] Kanunsani [Ocak 1917] nihayetine kadar Milan (?) ve Sakarya liman riyasetleri mintikasında düşman sefain-i harbiyesi tarafından merakib-i bahriyeye vuku bulan taarruzat hakkında bir kağıd üzerinde olmak üzere tanzim ve isbat olunan cedvellerin nev-i hasarata göre ayrı ayrı olarak tanzim edilmiş olması ve merakib-i bahriye ... hasaratının arz olarak miktarlarını müşir bulunması lazım geldiğinden ol vechile iktizası ifa edilmek üzere mürsel cedvel leffen iade kılınmış olmağla ol babda.
Fi 29 Teşrinievvel sene 1334 [29 Ekim 1918]

لوقال

داخيلہ نظارت جليلہ

مجلس برائے
مجلس برائے

نمبر	تاریخ	صرفہ نومبر	واسطہ مرکزی
۵	۱۱	۱۱	۱۱
دقیقہ	ساعت	دقیقہ	ساعت
۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
مأمور اضافی	مأمور اضافی	مأمور اضافی	مأمور اضافی
۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
اشارات محتلاہ	اول	ساعت	تاریخ
۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
طریق	اول	دقیقہ	تاریخ
۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
مکرہ	اول	دقیقہ	تاریخ
۱۱	۱۱	۱۱	۱۱

مرکز دیہات نومبر ۱۱

معیشتی تا مین ایند یاسد میوم رفرٹ استاجول نقای ایچون با امر نظامتیا لیدی قصص جنابہ بری
ایک و ایچون ادہ لیمہ لوزرہ وریلیور و واسطہ نقلہ مقصور و ثبق واسطہ ایہ دہ نقای مکملہ جلیانہ
میوم رفرٹ موسسہ علولید طبیہ ایجاباتندہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ
ماندہ دوا می ایہ مذکور میوم رفرٹ بسببہ میوم رفرٹ ایہان نا حدتک ایچند مکملہ اولہ
سبب اور ہیچہ امان علی الامان اولہ دوزرہ ہیچ اولہ میوم رفرٹ ایچون قصص ایجاب
ایک مقام امور حوالہ جو لوسی جلدہ مام مرحمت و محافظت نظامتیا لیدی لوزرہ لوزرہ لوزرہ لوزرہ
صیاجر اھالیسی نامہ لیدی لیدی

(۱) اول ویا مکرہ امیورلرین بری ایجابہ کورہ جیولش اولہ جیچدر

مقابعہ نامہ

نومبر ۱۱

29.

BOA, DH.I.UM.EK, 45 / 11

Sapanca'dan İstanbul'a yaş meyve nakli için günde en az bir vagon tahsis edilmesi gerektiği hakkında, Sapanca Belediye Başkanı'ndan İçişleri Bakanlığı'na çekilen telgraf.

1 Ocak 1918

[Sadesteştirme]

[Sapanca Belediye Başkanı'ndan],
İçişleri Bakanlığı'na, 1 Ocak 1918,

Geçimimizi temin eden yaş meyvelerimizin İstanbul'a nakli için bakanlığınız emri ile tahsis edilen günlük iki vagon 15 gündür verilmiyor. Nakliye araçlarının azlığı ve başka araç ile de nakli mümkün olmayan meyvelerimiz mevsim gereği ısınan havalara tahammül edemeyip yarı yarıya çürümüştür. Bu halin devamı ise meyvelerin büsbütün çürüyüp halkın açlığa mahkum olmasına sebep olacaktır. Hiç olmazsa günde bir vagon tahsisi için gerekli yerlere talimat verilmesini rica ederiz.

[İmza] Sapanca ahalisi adına Belediye Başkanı Mustafa

[Transkripsiyon]

[Sapanca Belediye Reisi'nden],
Dahiliye Nezaret-i Celilesi'ne,
Fi 1 Kanunisanı sene 1334 [1 Ocak 1918],

Maişetimizi temin eden yaş meyvelerimizin İstanbul'a nakli için ba-emr-i nezaret-penahileri tahsis kılınan yevmi iki vagon on beş gündür verilmiyor vesait-i nakliye mefkud ve başka vasıta ile de nakli mümkün olmayan meyvelerimiz mevsimin hululüyle tabiat icabatından havalara tahammül edemeyüb yarı yarıya çürümüş bu halin devamı ise mezkur meyvelerin büsbütün çürüyüb ahali-i nahiyenin açlığa mahkum olmasına sebep olacağından ihсан ale'l-ihsan olmak üzere hiç olmazsa yevmi bir vagon tahsisi icab eden makama emr ü havale buyurulmasını cümlece müselleme-i merhamet ve atıfet-i nezaret-penahilerinden sabırsızlıkla bekleriz.

[İmza] Sapanca ahalisi namına Belediye Reisi Mustafa

دائرة صدارت امور مهمه قلمی

اوراق نومروسی	مسنوی	تیسوی
۹۶	۸	۴
قلمه تاریخ تودیعی	تاریخ تسوید	تاریخ تیسوی
۵	۸	۴
	۱۰	۱۰

قلمه نومروسی
۶
مقابله ایدنلر
۶

تجارت و زراعت کفایت

والا درینک
مقامه ایله
وزیر طربانه
استان قیام
تجارت بانکی
به زاده
مفتوح
نقش
و اولادینک
قلمه
وزیر طربانه
استان قیام
تجارت بانکی
به زاده
مفتوح
نقش

30.
BOA, BEO, 4565 / 342349 - 1
Adapazarı İslam Ticaret Bankası'nın kurulmasına izin verildiği hakkında, Sadaret'ten Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'na gönderilen yazı.
9 Nisan 1919

[Sadeleştirme]

[Sadaret'ten],
Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'na,
7 Temmuz 1918 tarihli ve 115 numaralı yazınızın cevabıdır.
Bosnavi Hacı Adem Beyzade İbrahim Efendi ve ortakları merkezi Adapazarı'nda bulunmak, dahili nizamnamesinin birinci maddesinde belirtilen işlerle meşgul olmak, 50 yıl süre ve 100 bin lira sermaye ile çalışmak üzere "Adapazarı İslam Ticaret Bankası Osmanlı Anonim Şirketi" unvanı altında bir şirket teşkil edilmek istemişlerdi. Bu talebe Padişahımız bir irade yayınlanarak izin vermişlerdir. Söz konusu iradenin ve dahili nizamnamenin suretleri ekte gönderilmiştir. Gereken işlemleri yapınız.
9 Nisan 1919

[Transkripsiyon]

[Sadaret'ten],
Ticaret ve Ziraat Nezaret-i Aliyyesi'ne,
Makam-ı valalarının 7 Temmuz sene [1]334 [7 Temmuz 1918] tarihli ve 115 numaralı tezkeresine cevaptır. Merkezi Adapazarında olarak nizamname-i dahilisinin birinci maddesinde musarrah hususat ile iştigal etmek üzere elli sene müddet ve yüzbin lira sermaye ile "Adapazarı İslam Ticaret Bankası Osmanisi anonim Şirketi" ünvanı altında Bosnavi Hacı Adem Beyzade İbrahim Efendi ile rüfekası tarafından bir şirket teşkili hakkında bil-ist'izan şerefsünuh ve südur buyrulan irade-i seniyye-i hazreti padişahi suert-i musaddakası nizamname-i dahilinin Divan-ı Hümayun Beylikçiliği'nden musaddak suretiyle beraber leffen savb-ı alilerine isra kılınmağla ifa-yı müktezasına himmet
Fi 9 Nisan sene 1335 [9 Nisan 1919]

نافيا نزارتي

تيموربول وکيللر مديريت مشورتي

عدد

۱۰۰

داعيه نزارتي

دولتتہ اعظم ہفتہ کی
ارادہ عمومی داعیہ عمومی افادہ علیہ
تذکرہ علیہ نفاذیہ ہوا بندہ - انما ہوا جو - ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ
نفاذیہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ
مذکورہ جو - ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ
ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ
نفاذیہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ ہوا بندہ

نافيا نزارتي

نفاذیہ

کے

31.

BOA, DH.I.UM.EK, 51 / 84

Demiryolu işletmesini elinde tutan İngiliz şirketinin nakliye ücretlerinde indirim yapmadığı hakkında, Bayındırlık Bakanlığı'ndan İçişleri Bakanlığı'na gönderilen yazı.

10 Mayıs 1919

[Sadeleştirme]

[Bayındırlık Bakanlığı'ndan],

İçişleri Bakanlığı'na,

5 Mayıs 1919 tarihli ve 106 numaralı yazıya cevaptır,

Anadolu Demiryolu tarifelerinin bir makul bir rakama çekilmesi hakkında bakanlığımızca yapılan müracaatlardan bir sonuç elde edilememiştir.

Bu konudaki girişimlere demiryolu hattını idare eden İngiliz kontrol heyeti tarafından daima olumsuz cevap verilmiştir. Bu nedenle nakliye ücretlerinin eski seviyesinde uygulanması emriniz uygulamak mümkün değildir. Durum arz olunur.

10 Mayıs 1919

[imza] Bayındırlık Bakanı adına Müsteşar

[Transkripsiyon]

[Nafia Nezareti'nden],

Dahiliye Nezaret-i Celilesi'ne,

Devletlü efendim hazretleri,

İdare-i Umumiye-i Dahiliye Müdiriyeti ifadesiyle muharrer 5 Mayıs sene [1]335 [5 Mayıs 1919] tarihli ve yüz altı hususi numaralı tezkere-i

aliye-i nezaret-penahileri cevabıdır,

Anadolu Demiryolu tarifelerinin bir hadd-i makule ırcı hakkında nezaret-i acizive vaki olan teşebbüsatdan bir semere istihsal edilememiş ve bu babdaki vesayaya mezkur demiryolunu idare eden İngiliz kontrol heyeti tarafından daima menfi cevap ita kılınmakta bulunmuş olduğundan üçürat-ı nakliyenin kema fi's-sabık devam-ı istifası hakkındaki işar-ı alilerinin infazı gayr-i mümkündür ol babda emr ü ferman hazret-i men lehül-emrindir.

Fi 10 Mayıs sene 1335 [10 Mayıs 1919]

[imza] Nafia Nazırı namına Müsteşar

اراده سینه

صدا عظمیٰ

آمدی دیوان مایون

۴۲۸

کریم بیگ

داخلی نظام سنیک برنجی ماده سنده مصرح خصوصیات ایز استعالی اوزره الله سنده مدقه والی سنیک لیراسطای اید « در سعادت مباحثه و تاسیسات
صنایع انسانیات در ایستو عثمانی انونیم شرکت « نموده اند بررکت سنیکی ایچونه تجارونه صباخچه باف بکر سوری دولت دجه و کلا قرار اید
رضت ویرلشد

بوارده سینه ایز ایزان تجارت و زراعت ناطری مانور در

صد اعظم

شیخ الاسلام

خارجی ناطری

داخلی ناطری

حربی ناطری

جری ناطری

سوری عهد سینه

32.

BOA, İ.DUİT, 124 / 7 - 1

İstanbul Sanayi Tesisleri İnşaat ve İşletme Anonim Şirketi'nin kurulması için Sapançalı Baki Bey'e ruhsat verildiği hakkında, Padişah VI. Mehmed Vahideddin'in emri.

13 Ekim 1919

[Sadeleştirme]

Padişah İradesi,

Nizamnamesinin birinci maddesinde gösterilen hususlar ile meşgul olmak ve 50 yıl müddet ve 50 bin lira sermaye ile "Dersaadet Mebani ve Tesisat-ı Sanaiye İnşaat ve İşletme Osmanlı Anonim Şirketi" [İstanbul Sanayi Tesisleri İnşaat ve İşletme Anonim Şirketi] adı altında bir şirket teşkili için tüccardan Sapançalı Baki Bey'e Danıştay ve Bakanlar Kurulu kararlarıyla ruhsat verilmiştir. Bu iradenin icrasına Ticaret ve Ziraat Bakanı memurdur.

13 Ekim 1919

[imzalar]

[Padişah] Mehmed Vahideddin

[Bakanlar Kurulu üyelerine ait 12 adet imza]

[Transkripsiyon]

İrade-i seniyye,

Dahili nizamnamesinin birinci maddesinde musarrah hususat ile iştilal etmek ile elli sene müddet ve elli bin lira sermaye ile "Dersaadet Mebani ve Tesisat-ı Sanaiye İnşaat ve İşletme Osmanlı Anonim Şirketi" namı altında bir şirket teşkili için tüccardan Sapançalı Baki Bey'e Şura-yı Devlet ve Meclis-i Vükela kararlarıyla ruhsat verilmiştir. Bu irade-i seniyyenin icrasına Ticaret ve Ziraat Nazırı memurdur.

Fi 17 Muharrem sene 1338 ve fi 13 Teşrinievvel sene 1335 [13 Ekim 1919]

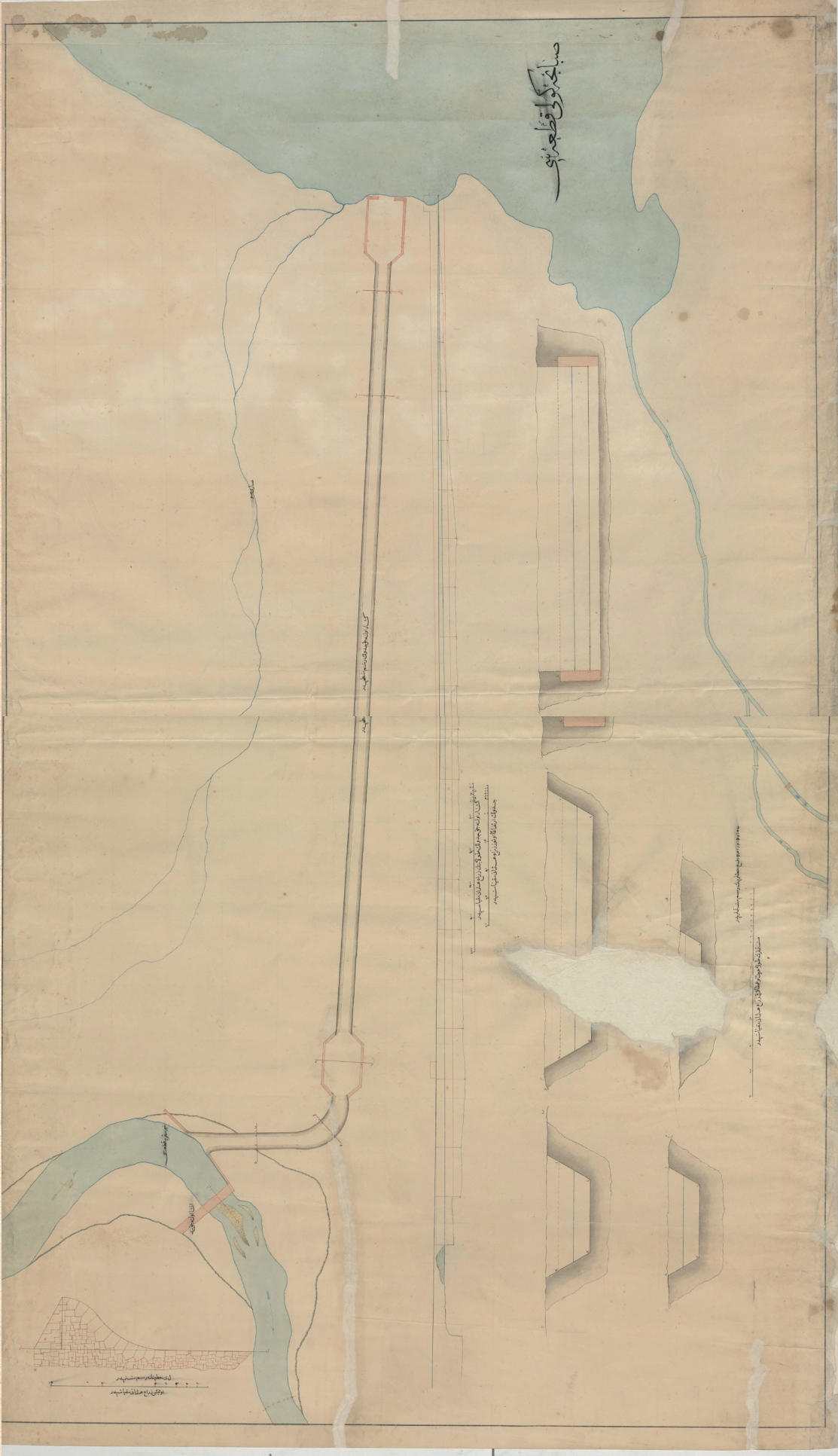
[imzalar]

[Padişah] Mehmed Vahideddin

Sadrazam, Şeyhülislam, Hariciye Nazırı, Dahiliye Nazırı, Harbiye Nazırı, Bahriye Nazırı, Şura-yı Devlet Reisi, Adliye Nazırı, Maliye Nazırı, Nafia Nazırı, Ticaret ve Ziraat Nazırı, Maarif Nazırı ve Evkaf-ı Hümayun Nazırı Vekili

34. BOA, HRT.H, 542
Sakarya Nehri, Sapanca Gölü ve İzmit Körfezi ile çevrelerindeki yolları ve köprüleri gösteren harita. Elle çizilen ve 44 cm x 104 cm ebatlarında olan haritanın ölçeği 1/5000'dir.
20 Yüzyıl Başları

34. BOA, HRT.H, 542
Sakarya Nehri, Sapanca Gölü ve İzmit Körfezi ile çevrelerindeki yolları ve köprüleri gösteren harita. Elle çizilen ve 44 cm x 104 cm ebatlarında olan haritanın ölçeği 1/5000'dir.
20 Yüzyıl Başları

36. BOA, HRT.h, 1418
Hendek Akçay Vadisi'nde keşfedilen arsenik sülfür madeni haritası. Elle çizilen ve 88 cm x 69 cm ebatların-
daki haritanın ölçeği 1/5000'dir.
1900

37.

BOA, HRT.h, 1758

İzmit-Sapanca yol haritası. Elle çizilen ve 24 cm x 35 cm ebatlarındaki haritanın ölçeği 1/20000'dir.
20 Yüzyıl başları

T. C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

38.
BOA, HRT.h, 2202
Karasu Nahiyesi'nde Çamdağ ve Kabalak Deresi mevkiğinde keşfedilen bakır, simli kurşun ve çimko madenleri haritası. Elle çizilen ve 67 cm x 59 cm ebatlarındaki haritanın ölçeği 1/5000'dir.
1904

39.
BOA, HRT.h, 2214
Karasu Nahiyesi'nde Çamdağ ve Kabalak Deresi mevkilerinde keşfedilen bakır, simli kurşun ve çimko ma-
denleri haritası. Elle çizilen ve 50 cm x 63 cm ebatlarındaki haritanın ölçeği 1/5000'dir.
1904

40.
BOA, HRT.h, 2544
Geyve ve Pamukova arasındaki demiryolu hattı haritası. Elle çizilen ve 43 cm x 43 cm ebatlarında olan haritanın ölçeği 1/50000'dir.
1892